גליון מס' 144 • ט' חשון תשמ"ט • 20.10.88

שבוע ספורט

"מעריב לילדים"
עמודים 21–23

צפרירים חולון בצרות. המאמן זאב זלצר מסביר איך יוצאים מזה. בן כספית – עמודים 4-5

על הכוונת: ארז קופמן על הפועל פתח־תקוה. עמוד 9

מכבי נתניה במקום הראשון – לרונן גבאי יש חלק בהצלחה. אלי קמיר – עמודים 10-11

בייסבול – עניין אמריקני פנימי. עפר שלח אוהד את המטס של ניו־יורק. תמונת מצב – עמודים 14-15

פוסטר אמצע, ניר לוין, הפועל פתח־תקוה. לגזור ולשמור למזכרת: עמודים 12-13

שלב אחרון

בפואבלו אספניול

דירות 4 חדרים 125 מ"ר

מבצע*

לתושבי ראשון לציון ובת־ים!!

תן לנו את דירת 3 החדרים הישנה שלך
וקח דירת 4 חדרים חדשה ומרווחת בת 120 מ"ר

בטחונות מירביים ערבויות בנקאיות עפ"י חוק מכר

סטנדרט בניה גבוה, שיש בסלון, מטבח אמריקאי.
דירות 4 ו־5 חדרים ודירות גן עם גינה צמודה החל מ־95,000$
משכנתאות עד $60,000 (כפוף לתנאי הבנק למשכנתאות).
במקום מתוכנן קאונטרי קלאב, הכולל בריכות שחיה, אולם ספורט,
מגרשי טניס ועוד.

כרטיס בכיוון אחד

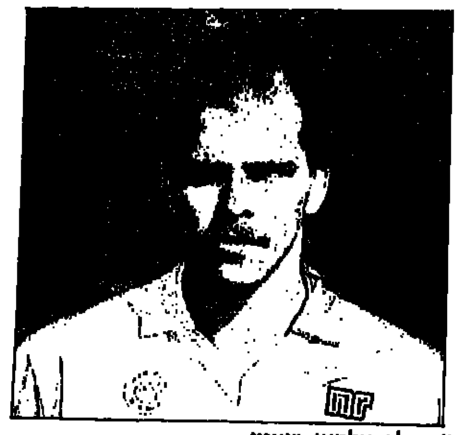

שלושה מלגיון הזרים הברזילי, החונה באיטליה (מימין): מילר, אלמאו, רנאטו.

הם מציפים את איטליה בהמוניהם, שניים, לפעמים יותר, בקבוצה ▪ אם ירצה מאמן הנבחרת הברזילית בכדורגל לאסוף את חניכיו למחנה אימונים – מוטב שירכוש כרטיס לאירופה, וישכור איצטדיון בסביבות רומא ▪ האינפלציה המשתוללת בברזיל מפתה את מועדוני הצמרת שם למכור את כל הכוכבים; כבר אין צורך במסעות ריגול – הברזילים מציעים את מרכולתם לכל המרבה במחיר ▪ בדולרים, כמובן

חנן גרף, איטליה

"מסע הלוויה בקצב הסמבה" – כך אפשר אולי לפתוח סיפור דרמטי על מותו של הכדורגל הברזילי.

כדי להמשיך לחיות בברזיל של היום, מדינה בעלת משאבים אדירים, ואשר נאכלת על-ידי אינפלציה של כאחוז אחד ביום, גם מועדוני הכדורגל המפוארים ביותר נאלצים למכור את כוכביהם. מכירת שחקן כמעט תמיד הינה אקט עצוב, אבל ההכנסות השמנות, בדולרים קשים שבצידה, יכולה לייבש נהרות של דמעות.

איטליה היא האחראית העיקרית לתערוכת הזו, של שמחה וכאב, אך גם מדינות אחרות, עשירות כמו עניות תורמות להתרוקנות "הסופרמרקט של הרגליים". אם אפילו תורכיה הצנועה הצליחה לגזול את קארלוס, שוער הנבחרת הברזילית, נראה שלפחות תהילתה של הליגה של ארץ הקפה והסמבה, מתקרבת בצעדי ענק אל סיומה. אט־אט מדירים האוהדים את רגליהם מהמגרשים, ומאבדים עניין, כשהקבוצות מופיעות ללא כוכביהן האטרקטיביים.

עובדה שמעולם לא הדאיגה את הברזילים, הופכת עתה למציאות מרה. האנשים פשוט חוששים שברזיל לא תצליח להעפיל לשלב הגמר של גביע העולם ב־1990. "אנו קרובים לקטסטרופה", אומר עיתונאי ברזילאי מפורסם: "כל מכירת שחקן לקבוצה מחו"ל גורמת לירידה משמעותית באיכות הנבחרת". מאמן הנבחרת, אלברטו סילבה, מתרעם על העובדה שלפני כל משחק עליו לקבץ את השחקנים מכל רחבי תבל, וקשה לו לעקוב מקרוב אחרי היכולת של כל אחד מהם. אך בנימה מאוד דמוקרטית הוא אומר: איננו יכולים לשלול ממקצוען את האפשרות להגיע לעוצמה כלכלית".

איטליה היא האשם העיקרי במחול השדים הברזילי. לא פחות מ־13 שחקני נבחרת ברזיל משחקים היום באיטליה. המצב מגיע לידי גיחוך: מנהלי האגודות האיטלקיות אינם מטריחים עצמם ברגול אחרי שחקנים ברזילאים, אלא להיפך: המועדונים הברזילאים מחזרים על פתחי האגודות האיטלקיות, ומציעים את מרכולתם לכל המרבה במחיר. העונה נפתחו שערי איטליה לזר שלישי בכל קבוצה, ולא פחות מ־8 שחקני נבחרת ברזיל הוחתמו על-ידי האגודות האיטלקיות.

הברזילים, מסתבר, מוכרים הכל

חמשת ה"וותיקים" שבין הברזילים המשחקים באיטליה, כבר מוכרים למדי: אנטוניו אוליביירה, קארקה, בנאפולי; וולטר קסאגרנדה, אסקולי; אנטוניו קארלוס, סרזו, בסמפדוריה: קלאטנו בלדרון וורגי, דונגה, בפיורנטינה: לאו ליננס קמה, גענייור, מפסקרה.

מסתבר כי הברזילים הם אלופי המכירות. לנו הם מוכרים ילדים, לאיטלקים הם מוכרים שחקנים. להבדיל, כמובן... לנו רק נותר להציע לאלברטו סילבה להעביר את מחנה האמונים של נבחרתו לאיטליה, שם יוכל לקבץ בקלות ובזול את שחקניו המופיעים באירופה. וחוץ מזה, יכול להיות מקום מתאים מאיטליה, בכדי להתכונן בו למונדיאל שיהיה ברומא, ב־90'?... ■

השמות החדשים בלגיון הזרים

שם	כינוי	גיל	הופעות	נרכש ע"י	מקבוצת
לואיס אנטוניו קורייה דה קלוס	מילר	22	26	טורינו	סאן פאולו
קרלוס אדוארדו מרנגון	ארון	25	8	טורינו	פורטונאוסה דספורטוס
ריקרדו דה בריטו	אלמאו (הרמוני)	27	19	נאפולי	בוטפוגו ר"ו/ אתל' מדריד
רנטו פורטלופי	רנטו	26	15	רומא	פלמנגו
ג'ורג לואיס דה סילבה	אנדרדה	31	8	רומא	פלמנגו
מילטון לואיס דה סיזה פוליו	מילטון	27	3	קומו	קוריטיבה
אדמר ברנרדוס דוס סנטוס	ארסר	28	3	פסקרה	קורנטיאס
מילטון קווירוז דה פאיוקסאו	טימה	30	24	פסקרה	וסקו דה גמה/ באייר לברקוזן

שבוע ספורט

מודעות: נילה שניידר טל': (03)439442

© כל הזכויות שמורות ל"מעריב"

עורך: אלכס דורון
עריכה: טובי פולק
עריכה גרפית: לוסי קזמיר, יגאל אופיר
צלם: עדי אבישי
עורך מדור הספורט: אבי בטלהיים

בשער

בית"ר ירושלים אירחה בשבת את המובילה אז, הפועל פ"ת. 0-3 ניצחו הבית"רים, אחד מהשערים הבקיע אבי כהן. צילום: עדי אבישי

מה בגליון

עמ' 4-5: ראיון ולצר; 6-7: הגאורדים של הכדורסל; 8: כדורסל +; 9: על הכוונת; 10-11: רונן גבאי; 12-13: פוסטר ניר לוין; 14-15: בייסבול; 16: גולף ישראלי; 17: מייק טייסון; 18: התוויטוון; 20: וער אולימפי אמריקני.

טעם של קבוצה קטנה

כשהחליט זאביק זלצר, מאמן לאומי בכיר, לעזוב את נתניה הגדולה לטובת צפרירים חולון הצנועה, לא כולם הבינו את המהלך. אמרו שזלצר נטל הימור מסוים ■ אחרי כמה מחזורי פתיחה לא מוצלחים במיוחד, מתחיל הלחץ לתת את אותותיו במאמן הרגוע בדרך־כלל ■ הוא לא מדבר על הימור, אלא על משהו כמו שינוי, ריענון; מתאימה לו עכשיו קבוצה נטולת יומרה, בעלת פרופיל נמוך ■ הוא גם יודע שצפרירים, כמו גם זלצר עצמו, משלמים מחיר עבור תמימות, תשלום על נסיון דל ■ בקרוב יתייצבו השורות ויהיה בסדר, מקווה זאביק

צילום: עדי אבישי

בן כספית

במשחק אימון שהיה לפני שבוע, בין הפועל צפרירים חולון להפועל כפר שלם (1–2 לחולון) העיף זאביק זלצר, המאמן, את כוכבו רונן הלל מהמגרש, במהלך המחצית השניה. הלל גער בשופט המשחק, וזלצר, שאוהב מאוד סדר ומשמעת, שלח אותו מיד לחדר ההלבשה.

עכשיו תארו לעצמכם שהמקרה הזה היה קורה לפני כמה חודשים, במכבי נתניה, וזלצר היה זורק החוצה לא את רונן הלל אלא את יגאל מנחם, למשל. כותרות בעיתונים. ראיונות "אש צולבת" עם זלצר, יגאל, האוהדים, ההנהלה. משבר. חמומי מוח ליד הפיאט רגאטה של זלצר בסיום אימונים ומשחקים. ובסוף סולחה.

אבל בחולון – כלום. אפילו לא היתה ידיעה בעיתון. רונן הלל עצמו יצא מיד מהמגרש. הלך לחדר ההלבשה, כמעט הלך נעלב הביתה, התקרר, התרצה ונשאר. התקרית לא עברה בשלום. לא היתה תקרית בכלל.

וזה ההבדל. זלצר עדיין לא החליט אם זה טוב או רע. שקט מקצועי מול רחוב רותח. גורש תקשורתי מול דממה. חלון ראווה מול חצר אחורית. זאב זלצר, מבכירי המאמנים בארץ, עבר מנתניה לחולון. הימור.

אימפריה בנתניה? לא מדויק. כשהגעתי לשם, הם היו במצב דומה לזה של חולון

– איך התרגשת, זאביק, לעבור מהאימפריה של נתניה, שרצה לאליפות, לחולון הקטנה שבשוליים?

קודם כל, זה לא מדויק כל־כך. כשהגעתי לנתניה, הם היו במצב דומה לזה של חולון. מכבי נתניה הגדולה היתה מתחת לקו האדום. מבחינה חברתית המצב היה אפילו יותר גרוע. כל מה שעניין אותם שם היה להישאר בליגה. לי זה לא משנה. לכל מקום שאני מגיע אליו, אני מתרכז בעבודה ובמשימות שהצבתי לעצמי.

– בכל זאת, נתניה זה משהו אחר, לא?

נכון. יש שם מבחר גדול יותר של שחקנים, גם הנוער שלהם רץ כל שנה לאליפות. איכות צריך להוציא מתוך כמות, ובחולון אין עדיין את המבחר והכמות שיש בנתניה או בבאר־שבע. אבל זה עוד יבוא. עיר כזו גדולה (רביעית בגודלה בארץ, ב.כ.) חייבת למקד את כל הכשרונות הפוטנציאליים אצלה. צריך למשוך אותם הנה ולעצור את הנדידה הגדולה לתל־אביב.

זלצר הגיע לחולון על תקן של מאמן, אבל במציאות הוא כמעט הכל. מתאם, מסביר, דואג גם לדברים הקטנים, כל אותם פרטים שבמועדון ותיק וגדול מוכנים מאליהם. בחולון לא.

– לא מפריע לך שהכל תלוי בך, שאתה צריך לעשות ולדאוג לכל־כך הרבה דברים?

לא. זו המציאות וצריך להתרגל אליה. אני עושה מה שצריך לעשות. אני לא מתעלם מהבעיות, אבל זהו תפקידי. המאמן הוא הדמות הדומיננטית, ככה זה צריך להיות. בחולון לא יודעים הרבה דברים אבל רוצים ללמוד. אני מנסה ללמד. טבעי שכל המבטים מופנים אלי. רוצים שאני אפתור את כל הבעיות, ואני עושה מה שאני יכול. נכון שבנתניה זה לא היה קורה, אבל צריך להסתדר עם זה.

צילום: יוסי אלוני

עושים לנו עוול נוראי. עבירות דומות – וחולון חטפה את העונשים הכי כבדים

– זה פוגע בקבוצה?

תראה, זה לא עוזר. בנתניה למשל, לא היה יכול להיווצר מצב ששחקן היה יוצא למילואים ואף אחד לא יודע איפה הוא. אני לא רואה אותו חודש באימונים, וזה פוגע קשות בקבוצה. שחקן אחר מתגייס, ומגיע שעה לפני משחק ליגה. עוד לא יודעים לדאוג לדברים האלה בחולון, אבל זה יבוא עם הזמן. אם נתקע יותר בליגה, אחרי כמה עונות גם זה יבוא. צריך סבלנות, זה הכל.

– מעבר לזה, נראה לפעמים שלצפרירים חולון אין אבא, אין כוח במוסדות ההתאחדות, אין קשרים נכונים.

זה נכון. מה שעושים לנו זה עוול נוראי. אני לא רוצה להזכיר שמות, ולפגוע באנשים או בקבוצות אחרות, אבל העבירות שנעשו בחולון, אם בכלל, הן אפס קצהו של מה שקרה בקבוצות אחרות. וקיבלנו את העונש הכי כבד. הורדת שתי נקודות ליגה לקבוצה שכל שער זכות, או נקודה, יכולים לחרוץ את גורלה, זה פשוט נורא. לקבוצות אחרות יש אנשי מפתח ונציגים במקומות הנכונים בהתאחדות. לנו לא. ועניין אלי כהן? שחקן מפתח כזה, שכל־כך חשוב לקבוצה, והבוררות בעניינו לוקחת כבר חודשיים, חודשיים ימים. אם היה מדובר בקבוצה אחרת, גדולה, היו סוגרים את זה בשעות. כשיש כבר ישיבת בוררות, יושבים 8 שעות ולא גומרים. במקום לקבוע למחר בבוקר, דוחים בשבוע. איפה נשמע דבר כזה? זה זילזול וחוסר רצינות כלפי קבוצה.

זלצר, ששמר בתחילה על שתיקה, התבטא בחריפות כנגד מדיניות המוסדות וההתאחדות כלפי צפרירים. במסיבת עיתונאים אחרי משחק הבית מול הפועל באר־שבע, הצהיר שנעשה עוול לחולון, עוול שגובל בהתעללות.

ואפשר להבין את זלצר. כשקיבל את ההצעה מחולון, היה לו ברור שיש כאן הימור. אלא שהתכניות, על הנייר, היו אחרות. הוא לא תיאר לעצמו שיצטרך לפנות בבקשה מיוחדת לשלמה שרף, מאמן נבחרת הנוער, על מנת שישחרר מאימוניו את דרור אהרונוב החולוני, כדי שצפרירים תוכל לגייס 11 שחקנים. הוא לא ציפה לאבד את אלי כהן לכל־כך הרבה זמן. הוא לא חלם שרונן הלל, החלוץ החשוב ביותר בקבוצה, מי שתכניות ההתקפה התבססו עליו ועל כשרו הטוב, יחמיץ את 6 משחקי הפתיחה בגלל שמנהל הקבוצה לא הפקיד את חוזהו בהתאחדות, כנדרש. שוב – תוסר נסיון ותמימות שעולים ביוקר. ביוקר רב. ועל רוני צמח עוד לא דיברנו, שבא כדי לייצב את ההגנה ומנסה לייצב עכשיו את ברכו, שעברה לפני כשבועיים ניתוח במיניסקוס.

זלצר בלחץ, ללא ספק. רואים את זה במשחקים, גם באימונים

זלצר בלחץ. עדיין לא בפאניקה, אבל בלחץ. רואים את זה במשחקים, אולי גם קצת באימונים. בחולון אומרים שמזל שיש אותו. "אם לא היה זאביק, הקבוצה היתה נשברת מזמן. הדבק היחיד המחזיק עכשיו את השחקנים ומסדר את כל העניינים זה זאביק". מרוצים ממנו בחולון. כמעט מעריצים. זלצר הכניס דפוסים חדשים לקבוצה הקטנה הזו, שמצאה עצמה פתאום בליגה הלאומית. פתאום מוצא מנהל הקבוצה את עצמו, אחרי שהוא נכנס לחדר ההלבשה בלי חולצה, בחוץ. ואסור להכניס כוסות קפה למגרש. והיחיד שצועק מן הקו במהלך המשחק על השחקנים הוא המאמן. ואף אחד לא מתערב לו בהחלטות. בחולון לקח זמן להתרגל לזה, אבל מרוצים מזה. "זה מה שהיה חסר פה. זו הדרך למקצוענות", אומרים שם.

בינתיים מנסים לצבור נקודות. עד עכשיו לא בהצלחה יתרה. אבל ישנה אופטימיות. עניינו של אלי כהן עומד להסתיים סוף־סוף, ובחולון משוכנעים שלטובתם. רונן הלל יחזור בשבת הקרובה. גם המילואים של פנסו ועמרני נגמרו. וצמח מחלים. ויהיה טוב, אולי.

בלי קשר לזה, משקיעים בחולון השנה סכומי עתק במיתקן. מועדון שחקנים מפואר, תאורה, רשא מעורר קנאה, מגדל טלוויזיה, שערים חדשים, מסיבות עיתונאים בסיום המשחק. רק בשביל זה צריך להישאר בליגה, אומרים שם.

– מה צריכה להיות המטרה של חולון העונה?

זו השנה הקריטית של הקבוצה. בשנה הראשונה, ההתלהבות משאירה בדרך־כלל את הקבוצה בליגה. הירידה המחורשת מגיעה בדרך־כלל בשנה השניה. צריך לעבור את השנה הזו בשלום. לתקוע יתד בליגה. ובשביל זה כל הגורמים צריכים להתגייס לעזרה.

– והם מתגייסים?

לצערי לא. חוץ מהיו"ר שטרן חלוכה והאנשים של הקבוצה, אנחנו נתקלים באטימות. כל המוסדות, הגופים שמחוץ להפועל צפרירים חולון שהיו צריכים לעזור, וחייבים לעזור, מתעלמים ומקשים עלינו. מרכז הפועל למשל. ההתאחדות.

– אתה מתחרט, אולי, שהימרת ובאת לחולון?

לא. ברור שלא. באתי לכאן, ופגשתי אנשים טובים. שחקנים שרוצים ללמוד. יש להם מה ללמוד והם עובדים קשה, קשה מאוד. גם את רומא לא בנו ביום אחד. צריך סבלנות, זה יקח זמן. אבל זה יגיע.

הליגה האמריקאית/ישראלית בכדורסל נחלשת בגלל הזדקנותם של המתאזרחים וצמצום בתקציבי רכישת הזרים ■ אחד הפתרונות הוא קניית גארדים זרים; הם זולים יותר ואפקטיביים יותר, בנסיבות היחלשותה של הליגה ■ ההצלחה השאירה את פרימן וקילינג לעוד עונה, והצטרפו אליהם ויליאמס וגראהם ■ במקביל הם מפריחים את בינו, רכליס, פליישר, מזרחי ואמסלם

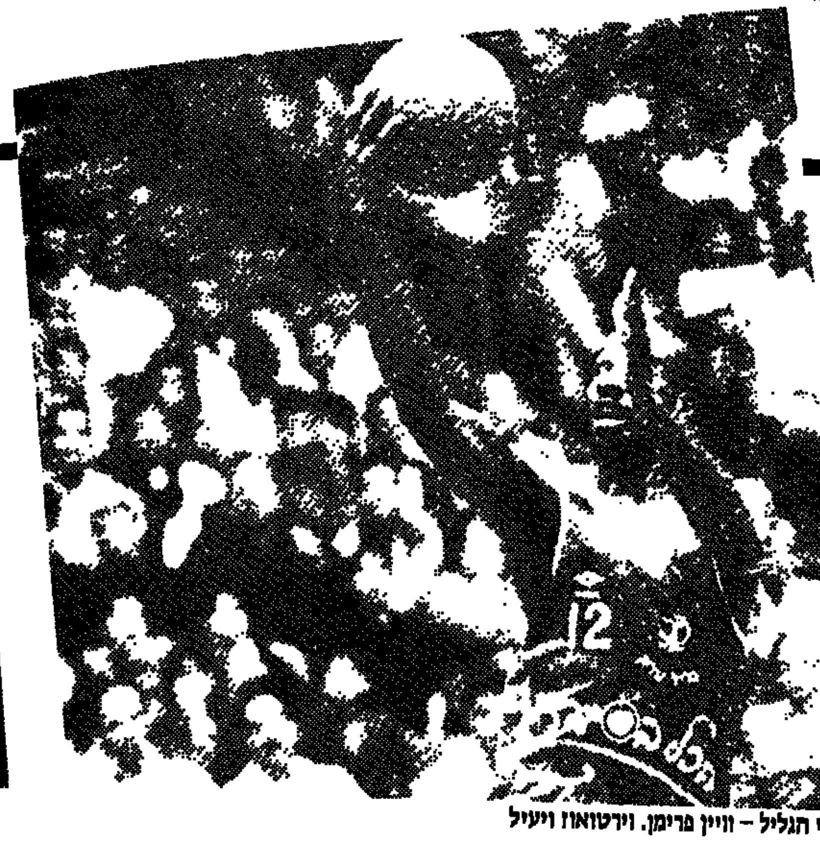
בגבהי הגליל – וויין פרימן. וירטואוז ויעיל

גארי גראהם – אטרקציה בהפועל ירושלים

דניס ויליאמס – קרוב לתקרה באוסישקין

נמוכים על הגובה

משה גורלי

אז מי העלה את הכדורסל הישראלי על המפה?

המפה, כזכור, היא הזכיה בגמר גביע אירופה לאלופות (מכבי, 77'), והמקום השני באליפות אירופה לאומות, 1979, בגוריציה. בדיקת הרכבי הקבוצות מעלה כי במכבי שיחקו חמישה ילידי ארה"ב: אולסי פרי, ג'ים בואטרייט, לו סילבר, בוב גריפין וטל ברודי. בנבחרת ישראל שיחקו ארבעה: סטיב קפלן, אריק מנקין, בארי ליבוביץ' וסילבר.

בנבחרת ישראל שרודרה לדרג ב' שיחקו, מתוקף גזירת פיב"א, רק שניים – לאבן מרסר והאווי לאסוף. המסקנה פשוטה: המתאזרחים שמו אותנו על המפה, והישראלים הורידו אותנו ממנה. אותם ישראלים, ששילמו את מחיר האמריקניזציה בליגה. האמריקנים העלו אמנם את רמת הליגה, אך הורידו ממנה את הישראלים.

פסיקתו של הבורר עובדיה רזיאל, יחד עם הקטנת תקציבי הרכש עבור זרים, מחוללת כבר בימים אלה מהפכה בכדורסל הישראלי. המתאזרחים הולכים ומתפוגגים, ורמתם יורדת ביחס הפוך לגילם המתקדם. ממוצע גילם הוא כ־30. הצעירים ביותר הם ברר ליף ויוברט רוברט (27) והקשיש – ארל ויליאמס (37). הם עדיין משחקים, ובמחירים גבוהים יחסית, בגלל היעדר תחליפים ישראלים שטיפוחם הוזנח. תקופת מעבר זו, בין דעיכת המתאזרחים ותחילת נביטת התחליפים המקומיים, מבשרת ירידה ברמת הליגה. נושא המתאזרחים ראוי לבדיקה נפרדת, וברשימה זו נעסוק בגיזרת הזרים. אם אצל הזרים ניכרת ירידה תלולה ברמה, הרי שאצל הזרים הנסיגה היא בעיקר בגובה. הכיוון – שחקני חוץ.

שחקן קטן – כסף קטן

הסבר קצר להדיוטות. חמישיית כדורסל קלאסית מורכבת מ־1 סנטר, 2 פורוורדים (פאואר וסמול) ו־2 גארדים (רכז וקלע). אנו נגדיר אותם בשלוש קטגוריות: 1. גבוהים. הסנטר והפאואר־פורוורדים שמשחקים מתחת לסל. 2. נמוכים, הגארדים. 3. 'אול־אראונדס' (כלבויניקים). שחקני ביניים שמסוגלים להוביל כדור ולשחק מתחת לסל. בקטגוריה זו נכללים גם הסמול־פורוורדים.

הכסף, חשוב לציין, הולך ביחס ישר לגובה ולביקוש. שחקן גבוה – מחירו גבוה. שחקן קטן – כסף קטן. מכיוון שכך, טבעי שהדלדלות המשאבים הכספיים מחייבת בחירה בין שתי אלטרנטיבות: שחקנים גבוהים גרועים, או נמוכים טובים. ההצלחה עם ויין פרימן (גליל) והרולד קילינג (ר"ג), הניעה קבוצות נוספות להמר על שחקני חוץ – דניס ויליאמס (הפועל ת"א) וגארי גראהם (ירושלים).

את התשתית, הברק והיסודות להצלחה, נתנו לכדורסל הישראלי שחקני החוץ. התחיל במצווה טל ברודי ואחריו באו בארי ליבוביץ', קאמיל דירקס, בוב גריפין ואחרים, כולם גארדים אינטליגנטים ששינו לחלוטין את התפיסה והגישה למשחק. אבל את התארים מביאים בסופו של דבר האנשים החזקים מתחת לסל.

הבדלי שנות אור ברכזים

האגדה, לפיה בישראל יש שחקני חוץ טובים ואין גבוהים, היא בערבון מוגבל. גבוהים באמת אין, ומסיבות מגוונות: בעיות בריאות, אקלים, אוכלוסיה מצומצמת וטיפוח לקוי מהיסוד.

אולם מה בנוגע לגארדים? ניקח לדוגמה את הרכזים. הבדלי תרמה בין ארואסטי, מוסקוביץ', זיסמן והאחרים לליבוביץ', קרל ווינפרי או פרימן, נמדדים בשנות אור. גם הסקנד־גארדים האמריקאים – זרים ומתאזרחים – כג'ים תומאס, קילינג, ליף, קרל נברסון ווילי סימס, מסוגלים להסב עצמם בעת הצורך לפליי־מייקרים טובים יותר מאשר האורגינאלים הישראלים. ה'פנטריישן' (יכולת החדירה) שלהם עדיף, והם יודעים למסור פנימה ולא רק הצידה.

היתרון היחסי היחיד של הכחול־לבן הוא בקלעים, וגם בתחום זה אפשר לספור על אצבעות יד אחת את אלה שהגיעו לרמה האירופית הגבוהה: מיקי ברקוביץ', דורון ג'מצ'י ואולי גם חיים זלוטיקמן.

מי קונה גארדים?

גם מכבי ת"א, בקומבינציות הרכב מסויימות (מתאזרחים גבוהים כאולסי, סילבר, בואטרייט), הלכה על זרים נמוכים כסטיבנס, מקקראקן או ג'ק צימרמן. אולם, במכבי תמיד היתה לשחקני חוץ בעיה להיקלט, בגלל הדומינאנטיות ארוכת השנים של מיקי ומוטי, שלא ששו להפקיד דקות משחק בידי זרים, ואפילו אם הם מקומיים כחנן קרן ושמוליק זיסמן.

ההנחה היא, שקבוצה השואפת להישגים, חייבת להצטייד ב'פרונט קורט' זר וחזק. כדי שמכבי תוכל להצטייד בכזה, עליה לגבש קו חוץ חזק. בשנים האחרונות – כשהיא נדרשה בסופו של דבר לחילוף משמרות – השקיעה מכבי בשחקני החוץ הטובים ביותר שהיו אפשריים בשוק הישראלי: ג'מצ'י, סימס ומוטי דניאל, וזאת על מנת להתרכז בזרים גדולים וחזקים. אם המשך העסקתו של קן בארלו היתה נתונה להתלבטות, הרי שאחרי התחמתו של מרסר, הבחירה היא מוצלחת.

גם הפועל חולון, כמי שיש לה אמביציות וכסף, הולכת תמיד על שחקני פנים. אולם גם היא לא שכחה לתגבר את קו החוץ שלה עם ג'ון דלול, שנכשל במבחן הרציני הראשון שלו – האיזורית של הגליל.

אז מי בכל זאת קונה זרים במקור? קודם כל, מי שתקציבו מוגבל. בית"ר ת"א דגה בעבר גארדים מצטיינים כדרל רובינזון ורון דייויס, שהצליחו להותיר אותה בליגה. אבל, לא לעולם חוסן, ובשנה שעברה היא ירדה עם גארד מצטיין, מארק סימפסון. כל השלושה, אגב, היו מלכי הסלים.

להבדיל מבית"ר, הצליחו מכבי ר"ג וגליל־עליון להתברג בצמרת, עם זר נמוך. על המודל הזה הולכת השנה הפועל ת"א, שתרוץ אף היא כנראה בצמרת.

גארד זר ניתן לרכוש, כאשר יש פתרון לבעיית הגובה, כלומר – שני גבוהים מקומיים. ואז, לפתע, מתברר שעופר פליישר, אמיר בינו, ניר רכליס, אבי מזרחי ושמעון אמסלם – מסוגלים לשחק כדורסל. גם כאשר הפתרון הוא לא מספק במאה אחוז (כלומר לא שחור), התברר שניתן לקוץ "ליקוי" זה ע"י הדומינאנטיות, הנקודות והריבאונדים של הגארדים השחורים.

הפועל ת"א, מחוסר ברירה וכסף, מאמצת השנה את המודל הגלילי מהשנה שעברה. קו חוץ חזק (ויליאמס, עמוס פרישמן, לינטון טאונס), והרמיון ממשיך גם בפנים: גבוה שמשחק וקולע מבחוץ (לאסוף־מרטין), וגבוה מתחת לסל בעל אוריינטציה מוגבלת (טרי־פליישר). הגליל, לעומת זאת, בגלל אוכדנו של נדב הנפלד, רכשה את סטיב מאלוביק, על־מנת לחזור ולקיים אופציית משחק של שלושה גבוהים. השיקול הוכח כמוצדק בניצחון הגליל בחולון, שם ניצח הרכב של שלושה גבוהים ומאלוביק (ולא אור גורן שפתח בחמישיה ולא קלע נקודה!) היה איש המפתח הגבוה בניצחון.

תרומתם של הגארדים

היתרונות בקניית גארדים זרים הם רבים ומגוונים:

1. על הגבוהים הישראלים לזקוף את הצלחתם לגארדים הזרים, ובשני מישורים: בזכותם הם מקבלים הרבה יותר דקות משחק, ובזכותם הם מקבלים הרבה יותר כדורים טובים פנימה. הם צוברים ביטחון ונסיון, והופכים מקוריוזים, לשחקנים משמעותיים וחשובים.

2. כסף. לשחקנים גבוהים יש ביקוש גבוה. לשחקנים נמוכים אין שוק, והם פנויים להיענות להצעות זולות יותר.

3. היסור קטן יותר. שחקן גבוה תלוי בהצלחתו בקבוצה, ולכן השתלבותו קשה יותר. עם שחקני חוץ כמעט ולא זכורים כשלונות.

4. אטרקטיביות וצבע. שחקן גבוה צריך לקבל את הכדור, או להילחם עבורו בריבאונד. לעומת זאת, המשחק מתחיל אצל הגארד. הוא קובע את הקצב ומה לעשות בכדור – למסור, לקלוע או ללכת שימה. השחקנים המרהימים והווירטואוזים ביותר ששיחקו בישראל היו גארדים.

5. הצירוף של זר גבוה וזר נמוך, מיטיב בדרך־כלל עם קליטתו ותפוקתו של הזר הגבוה. בין שני גבוהים יש תחרות, אך בין נמוך וגבוה יש שיתוף פעולה, והנמוך מיטיב להפעיל את הגבוה.

סיכום חיובי

במהלך דיון זה עלתה התיזה, הטוענת שההצלחה בימות הגבוהות ביותר – אליפות ואליפות אירופה – נרכשת בזכות זרים גבוהים וחזקים. כעת נסייג הנחה זו פעמיים: א. האליפות האחרונה של מכבי ת"א שייכת לסימס ודניאל, לא פחות מאשר למגי ובארלו. ב. באליפויות אירופה זכו כבר קבוצות שהשחקן הדומינאנטי שלהם היה גארד – לארי רייט (באנקו די־רומא), דראזן פטרוביץ' (ציבונה) וכמובן הצמד היווני שהוביל את נבחרת יוון, גאליס ויאנאקיס.

הקטנת כח הקניה מוריד את רמת הזרים הגבוהים. תוסיפו לכך את ירידת רמתם של המתאזרחים, ותקבלו עליה דראסטית באפקטיביות ובתרומה של הגארדים הזרים. על קילינג ופרימן כבר שמעתם, והלהיט החדש הוא דניס ויליאמס. לשלושתם ממוצע של למעלה מ־20 נקודות למשחק. ויליאמס, בנוסף, הוריד עד המחזור הרביעי 25 ריבאונדים (6.25 למשחק). שלושתם מדהירים את קבוצותיהם בצמרת, ומחיר שלושתם יחד הוא פחות מחצי מקדונלד. ■

הרולד קילינג – שנה שניה מוצלחת במכבי ר"ג

צילומים: עדי אבישי

כדורסל +

משה לרר

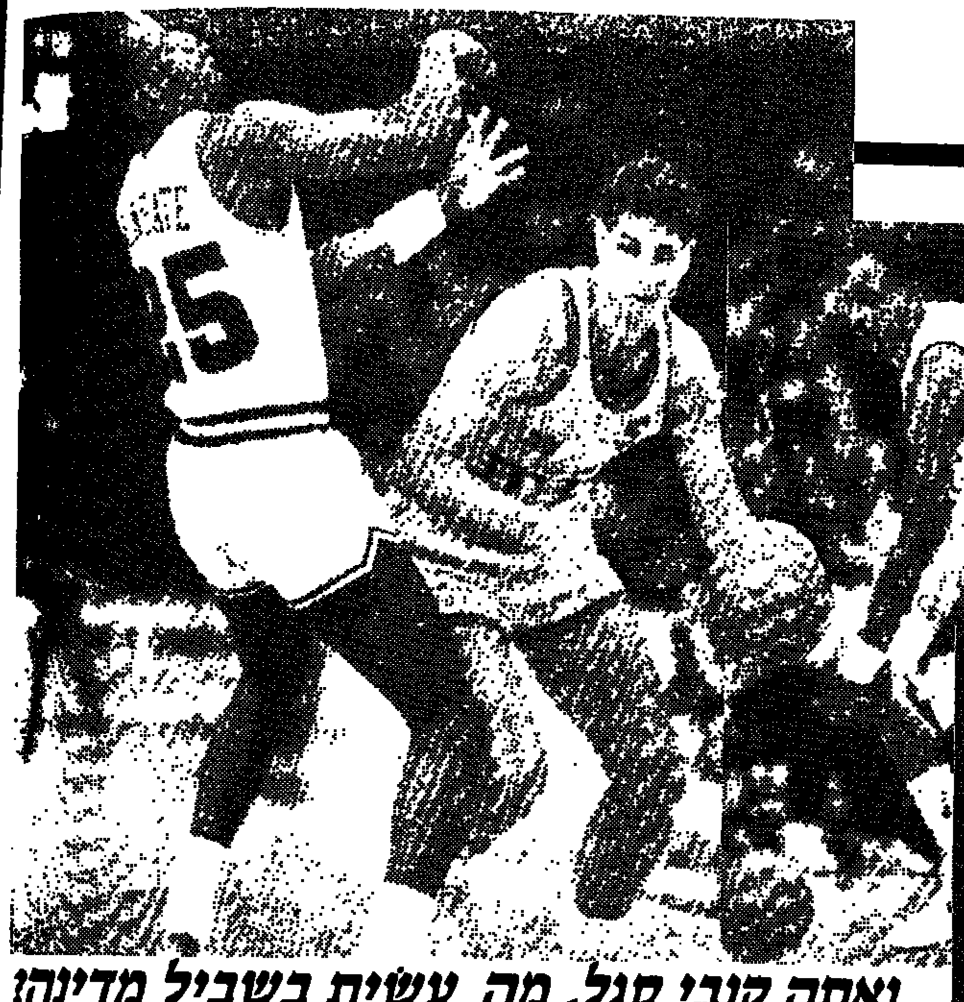

משמאל: דורון ג'מצ'י ומוטי דניאל מלהטטים בספקטרום של פילדלפיה. למטה: האיש שאוהבים להשמיץ: האווי לאסוף

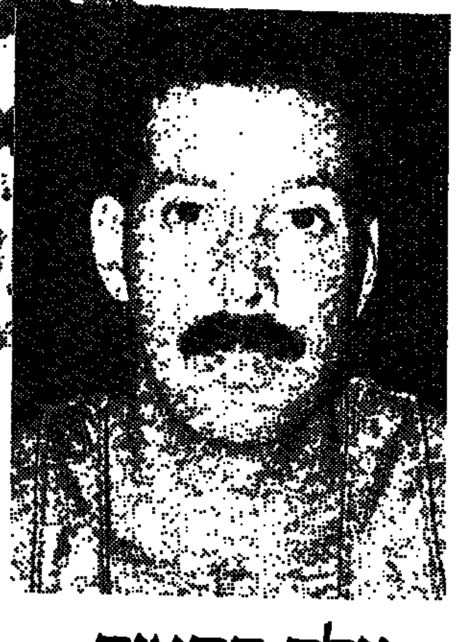

ואתה קובי סגל, מה עשית בשביל מדינה?

קובי סגל זורק שובר שולחנות, זורק גביעים ודגלים. לא שילמו לו. חלק מכספי ה"דרבי" בכדורגל הלך לכיסו של האווי לאסוף. אותה אגודה כמו קובי סגל, הפועל ת"א, רק כדורסל. עוד חלק נכנס לחשבון הבנק של מוישל'ה ויינקרנץ, גם כן הפועל כדורסל (לא היום, בעונה שעברה).

אז קובי סגל, שמה שראיתי ממנו העונה היה בעיטה הגונה לרגליו של אלי דריקס, 15 שניות מהשריקה לפתיחה (שיא ?), מתרגז ובצר לו הוא צועק חמס ואומר: "מי זה בכלל לאסוף ומה הוא עשה בשביל הפועל ת"א ?"

נכון קובי, שלאסוף עזב מועדון של אלופים (מכבי) וטרם זכה עם מועדונו החדש בכתר או בגביע. אבל אי אפשר לבטלו עד כדי כך. לאסוף עשה מה שעשה בהפועל ת"א; לאסוף תרם משהו גם לנבחרת הלאומית. באמת מידה ספורטיבית – לאסוף ספורטאי לא פחות טוב מקובי סגל.

ורצוי שקובי יזכור זאת.

עלה התאנה

האמת שנראתה לעיני כל במיקס האמריקני־אירופי, כפי שהוצג בשבוע שעבר במופע חד פעמי בפילדלפיה, היו התנאים ששררו באולם. הכל היה לטובתם של האמריקנים המשחקים בישראל. איפה עוד הם יכולים להרשות לעצמם שש עבירות במקום חמש, איפה עוד הם יפגשו קבוצה אמריקנית מה־N.B.A. שמולה אפשר לשמור איזורית. רק באמריקה. נכון.

מי שחשב שמכבי פירמה רק באירופה – גילה בשבוע שעבר שאלופת ישראל (וקרוב לוודאי גם אלופת אסיה, אילו רק ניתן לה להוכיח יכולתה באיזור) תפסה גם את אמריקה. "אבל", אומר לי סטודנט ישראלי הלומד בבוסטון וראה את המשחק בפילי (פילדלפיה בלשונם), "לא תיארתי לעצמי שמכבי תיראה כמו שהיא נראתה ב'ספקטרום'".

למה הכוונה בחור, פרט, לחצתי עליו.

שתי עונות לא ראה את מכבי. כל הידע שלו שאב מעתונים שנשלחו מהארץ. "אבל זה – כאין וכאפס מול מה שראיתי בפילדלפיה. איפה מיקי, איפה מוטי, איפה מכבי ?

"עזבתי את הארץ עם מגי וג'ונסון ומה אני רואה עכשיו ? תתחיל לספור: מגי, סימס, בארלו ומרסר. דרוש עלה תאנה בצבע כחול־לבן וגם אותו מצאו. דורון ג'מצ'י. לפעמים גם מוטי דניאל או חן ליפין. אתה יודע מה ? אם אני בעל קבוצה ב־N.B.A. – מכולם אני קונה את דורון".

עד כאן הבחור, שישב ביציע ונאלץ לבלוע מדי פעם הערות עוקצניות ששלחו הצופים על חשבון מכבי ("תשעה שחורים משחקים במגרש אז תגידו מי זו מכבי ?") ועוד מהסוג הזה.

מכבי חזרה הביתה, מנוצחת בנקודה וזה מרגיז. תשאלו את הפועל חיפה, זו שהפסידה למכבי בנקודה ערב יציאתה לארה"ב.

מאמן הולך, קסלר. איפה הסבלנות, חולון?

חולון עוד ועוד

במאמר מנותח היטב ב"העיר", כותב איתן גרין שהפועל חולון עם ישראל אלימלך, ניב בוגין, מוטי דניאל, עופר יעקובי, תומר חנוך ועוד שני זרים – יכלה להיות קבוצה טובה מאוד, בוודאי לא פחות מצליחה ממכבי רמת־גן. אבל בחולון – שלהנהלתה מחלק גרין שבחים – סברה אחרת. היא החליטה על ארבעה זרים/מתאזרחים ואלימלך אחד. וזו, כמובן, זכותה.

אם יש היום הנהלה דומה לזו של מכבי ת"א (וכולם רוצים להיות מכבי) הרי שחולון קרובה קרובה. אבל הנהלה שרוצה להידמות לזו של מכבי – אינה עושה מה שעשתה בפרשת המאמן מארווין קסלר. אינני בקי כל כך בפרטי הפרשה ויתכן מאוד שאנשי חולון יעמידו אותי במקומי, אך מאגודה בסדר גודל כזה אני מצפה כבר ליותר בגרות, נסיון, סבלנות וסובלנות.

שחקן זר אפשר להחליף עד למחזור הששי. מאמן אפשר עוד קודם לכן. אליצור רמלה מחזיקה בשיא העונה. שימי ריגר מצא עצמו מול המיקרופון, פרשן רדיו, במקום מאמן. הוא התפטר עוד לפני הפתיחה בגלל "חילוקי דעות". את קסלר, ככה זה נראה לי, דחקו לפינה והוא יצא משם חמש שניות לפני המט הסופי.

ועכשיו אייבן דאנקן. אני כותב אחרי ה־20 הפרש שסבלה קבוצתו באתונה. לא יודע מה עלה בגורל משחק הגומלין בחולון. אולי כן, אולי לא. כבר היו דברים מעולם, למי שזוכר את "נס באדאלונה" בשנת 1967.

אבל לא זו הבעייה האמיתית. לא במחיר נצחון או הפסד קונים משהו חשוב מאוד בחיים, ובספורט בכלל זה: אמינות. וברגע שאתה, כמנהל, מאבד אמינות – איבדת הרבה.

אני גם לא יודע מי מאמן טוב ממי. דאנקן או קסלר. לכל אחד בוודאי כישורים משלו. אבל ברגע שמשגעים את כל העולם עם קסלר, ושמעתי אחדים אף אומרים שאם הוא לא ימשיך לאמן חולון תהיה בצרות – צריך לתת שאנס לבן־אדם ולמה שהוא התכוון לעשות.

השיטה של "לזעזע את הקבוצה" באמצעות פיטורים והחלפות, היא שיטה של ילדים קטנים. אני לא מאמין בה. אבל למרבה הצער הפך הספורט שלנו לרודף הישגים (וברוב המקרים לא מצליח להשיג אותם) וכל אגודה, כל מנהל, רוצה אותם עכשיו. לא מחר, מחרתיים. עכשיו.

וזה לא תמיד בהישג־יד, אפילו כאשר מדובר בחולון.

על הכוונת

ארז קופמן

זה שהפועל פתח־תקוה של השנה עושה הכל בגדול – כבר לא סוד גם התוצאות של 3–0 ו־3–0 מהמחזורים האחרונים של אברהם גרנט משובות לשנה. כמעט גם בשנות האלוף ההו חטפו שלישיה מיגלי בית"ר ירושלים. לא התוצאה צריכה להדאיג את הפתח־תקואים, אלא הדרך הקלה שבית"ר עשתה את הדרך אליה ■ שיטה כזו, או שיטה אחרת: מה שברור, זה שלגרנט אין עדיין פתרונות של ממש לעזיבתם של אלון חזן ויוסי שושני. במיוחד האחרון

ופעם אחר פעם ברח אבי כהן הירושלמי (משמאל), מכל הפתח־תקוואים שסובבו אותו. מימין: קוזושווילי, השופט דאוד סוהיל ומני בסון

מנצחים בגדול, חוטפים בגדול

הפועל פתח־תקוה הובסה 3–0 בשבת האחרונה, על־ידי בית"ר ירושלים, אבל לא התוצאה היא זו שצריכה להדאיג את אברהם גרנט, מאמנה. פתח־תקוה כבר התרגלה הרי העונה לנצח בגדול וגם להפסיד בתוצאות רומות. המדאיג יותר מבחינתם, היא היכולת הדלה שהציגה, והקלות המדהימה בה בלמו הירושלמים את כל נקודות המפתח שלה, והעמידו את מאזנו של ניר לוין האיום על אפס מצבי הבקעה.

עם עזיבתם של אלון חזן, ויוסי שושני במיוחד, הועמדה הפועל בפני בעיה אמיתית, שעדיין לא נפתרה. השניים הותירו חור גדול במרכז המגרש, שנשאר ללא בעל־בית. קצת קשה היה לגרנט להשליך את כל אחריות ניהול המשחק על שניים אחרים, שניגנו בעבר רק כינור שני וידעו להבריק מדי כמה שבועות – עוז אליה ואלי מחפוד. אבל הוא עשה זאת, ושינה את הטקטיקה ההתקפית של קבוצתו, שתתאים ליכולת שהשניים מסוגלים להציג.

עוז אליה הינו כדורגלן די אלמוני בליגה הלאומית, אבל בפתח־תקוה הוא בן טיפוחיו של גרנט, שרואה בו את הדבר היותר יצירתי שקיים היום להפועל. עוז ניחן ברגל שמאלית רכה, יודע לנער שומרים בהעברת כדורים מרגלו הימנית לשמאלית, ומסירתו מדויקת בדרך־כלל. בעייתו היא גופו. הוא צנום מאוד, רך בגישתו לכדור, ונוטה להיבהל ממשחק אגרסיבי.

גם דרור קשטן, מאמן ירושלים, יודע זאת. קשטן הסיט את אבי כהן לקישור (קרוש הלך לאחור) והטיל עליו שתי משימות: לפקוח עין על אליה, ולצאת להתקפות מתפרצות (מימין) ולמשימות נגיחה. אבי כהן נתן לעוז להשתעשע עם הכדור, אבל הותיר לו מרחב מסירה במשחק רוחב. כשאליה רץ עם הכדור קדימה, היה אבי כבר הרבה יותר קשוח ולא בחל גם בעבירות.

בלעדי עוז נשארת פתח־תקוה עם מחפוד, שמאלי הרבה יותר מאליה (שמוסר גם ימינה). מחפוד רואה מגרש בינוני למדי, ומחפש יותר ליצור לעצמו מצבי בעיטה, מאשר את המסירה הנכונה לחלוץ. התקפות פתח־תקוה, עם עוז הסגור ומחפוד הלא יעיל, מוצאות את ניר לוין מחכה לכדורי עומק, והיחידים שניסו למסור לו אותם בשבת היו דוד לוי ורני ניראון (הגנים בחוסר דיוקו). את תנועות הייאוש של לוין לא היה קשה להבין.

מאמן גרנט. הימר על רפי כהן האילתי, בינתיים הצלחה בערבון מוגבל ביותר

השיטה החדשה של גרנט העונה, עם תכעיות הללו בקישור, מדברת על שלושה חלוצים – לוין, מני בסון וגבע מרקוס (בשבת הורכב רני ניראון), כשהשלישי הופך לקשר במגננה. למגינים בני קוזושוילי (משמאל) וגיא לוי (מימין), נאמר ללכת קדימה עם הכדורים, כדי לערער את הגנת היריב, ולפתוח פרצות בפני ניר לוין.

קוזושוילי קיבל את הכדורים שלו באגף, אבל עמד מול מאיר קרוש ובעיות של התקפות מתפרצות של בית"ר, כך שתרומתו לחוד היתה אפסית. דווקא גיא לוי, שניצב מול אגפו הפרוץ של שלמה שירזי (אי שם למעלה), כמעט ולא קיבל כדורים מחבריו. (למה? אני נוטה להאמין שהסיבה הינה אליה ומחפוד השמאליים.

גרנט ניסה את ניראון מימין ובסון משמאל, לפחות בפתיחה. ניראון היה צריך לעצור את הטנק שירזי, אבל ניראון נראה כמי שמתקשה מאוד בבלימה, ושירזי חגג במאוצים אולימפיים באגפו. גרנט מיהר להחליף, ושלח לשם את בסון.

אבל גם פה היה מוקש. לוין אוהב לשחק מימין, והוא נתן שם לבסון כמה דאבל־פאסים. אבל מני, כנראה, אינו הפתרון של פתח־תקוה לביצוע הגבהות. כמעט כל כדוריו הגיעו כמסירה למגיני ירושלים, אוהבי ההתקפות המתפרצות, והתקפות פתח־תקוה הפכו תוך שניות סיוט, להגנת איתן כורניוק האיטי.

אם לא יפתרו בפתח־תקוה את בעיית הקישור, תעמוד הקבוצה בפני בעיות קשות בכל פעם שעוז אליה לא יוכל להתכטא במגרש. הצהרתו של גרנט כי "נהנה השנה את הקהל, ננצח וגם נפסיד במשחקים עם הרבה שערים", תציג קבוצה שתשחק בעיקר משחקים מהסוג השני.

רפי כהן: ההימור הכפול של גרנט

אברהם גרנט הימר השנה בגדול, כמו שקוראים לזה בסלנג הכדורגל שלנו, כשרכש את השוער רפי כהן, להגן על שער הפועל פ"ת. לרפי בחר, בהימור כפול, מחליף צעיר גם כן – גולן מלול ממכבי חיפה.

רפי כהן, אילתי וכמעט אלמוני, ספג בשבת שלושה שערים מבית"ר. הראשון נבע משגיאה גסה שלו, כשיצא קדימה לכדור שלא יכל לקחת, ועמד נבוך מול נגיחה קשתית של אבי כהן.

כל המעיף מבט לכיוונו של רפי, לא יכול שלא לעמוד מופתע לנוכח הדמיון העצום שבינו לבין שוער גדול שאבד למכבי חיפה ולכדורגל הישראלי, אבי רן ז"ל. מבנה הגוף של רפי הוא העתק של רן. גבוה, בעל גוף דק וגמיש, שיערו שחור ומתולתל, ותוי פניו מזכירים מאוד את אלו של החיפני.

ולא רק בדמיון החיצוני מדובר. ביציאתו לכדורי גובה מזכיר כהן את השקט הנפשי האבסולוטי שהציג רן בגבהים. הגמישות, התנועה ברחבה וזינוקי הרוחב מראים על פוטנציאל עצום.

אבל המרחק בינו לתהילה גדול מאוד. על חוסר נסיונו משלמת היום פתח־תקוה בנקודות ליגה יקרות. השוער, שמציג כלפי חוץ שקט נפשי וביטחון, מסתיר הרבה פרפרים בבטן. גם מיקומו בהגבהות מהאגף לא טוב, והוא נוטה לסגור פינה קרובה, גם בפעמים שחייבים לסגור את המרכז מפני הנוגחים המאיימים.

יש לגרנט עוד הרבה עבודה עם שוערו הצעיר. אבל הוא וגם מומחים רבים בכדורגל הישראלי, כבר אמרו על רפי כי רבים הסיכויים שיהיה שוער העתיד של ישראל. ימים יגידו.

צילומים: עדי אבישי

רונן גבאי – אוהב את החיים, אוהב את הכדורגל, יש לו גם דעה טובה על עצמו. משמאל, בתצלום העליון: עם החברה לימור; למטה: עם החברים (מימין): ללי, דראפיץ' וטיגה

אם יש מילה במילון הערסי שלו, שרונן גבאי לא [illegible] – היא 'אני'. אני, אני ואני ■ בכלל, יש לגבאי דעה טובה מאוד על עצמו, מה שלא מונע [illegible] המעריצים לומר עליו רק מילים טובות ■ המאמנים, [illegible] ועיתונאים, אומרים שהוא כדורגלן טוב, מהשחקנים [illegible], רק שלפעמים מאבד מהר מדי את שלוותו ■ [illegible] – [illegible] הוריו של הקבוצה, טיגה ודראפיץ' ■ גבאי משוכנע שהוא נולד למנהיגות, יש לו גם תכונות להיות קפטן מנהיג, כשיהיה גדול

אלי קמיר

לרונן גבאי זה נראה פשוט טבעי, שבאים לראיין אותו. בכלל לא משנה לו שזו פעם ראשונה בקריירה שמדובר ביותר מכמה שורות; "אני לא יודע אם הוכחתי עצמי לאורך זמן, אבל אצל התל־אביבים, מספיק שבוע אחד טוב בכדי שייכתבו עליהם ויזמינו אותם לנבחרת. אני מרגיש כבר שהפכתי לשם בכדורגל הישראלי. אפילו כשאני מסתובב בתל־אביב, יודעים מי אני. כן, גם אני, במקומך, הייתי בא לראיין את רונן גבאי".

הוא אוהב לדבר על עצמו בגוף שלישי. "רונן גבאי עובד קשה, רונן גבאי לא בחור חלש, רונן גבאי..."בחור מיוחד. מי שמכיר אותו, מבין. "הגיע הזמן שאנשים יכירו אותי באמת. על־פי הדמות החיצונית, חושבים שאני מופרע ומשוגע, למרות שבסך הכל אני אדם שקט. פעם חשבו שאני פלייבוי, שיש לי כשרון לכדורגל אבל בראש שלי יש הרבה דברים אחרים. מי שקרוב אלי, יודע שרונן גבאי 100 אחוז. ישן בזמן, אוכל בזמן, לוקח ויטאמינים כדי שיהיה לי כוח". לא, הוא לא מתכוון לאלו מהסוג של בן ג'ונסון.

איך אני העונה? ברור לגמרי שאני שחקן מפתח...

– אתה חושב שפתחת טוב את העונה?

בהחלט.

– אולי תסביר את עצמך.

מתוך 5 משחקים, הבקעתי פעמיים. אני מעורב בכל, ונותנים לי את הרושם שאני שחקן מפתח.

– אתה שחקן מפתח בנתניה?

כן. זאת עובדה.

– אל תשכח שזאת העונה הראשונה שאתה סותח.

בכל עונה אני משחק הרבה. בעונה שעברה היו בעיות של משחק־שניים, לא יותר. עשו רעש מכל העניין, אבל סך־הכל דובר בשני מחזורים.

– נו, ואיך אתה מסכם אותה?

הבקעתי 6 שערים, בישלתי 8 ועשיתי עונה יפה. הרגשתי שאני שחקן חשוב לקבוצה, למרות שנתתי רק 40 אחוז מיכולתי האמיתית.

מאמנו מהעונה שעברה, זאב זלצר, אומר עליו: "אין בכלל ספק שרונן שחקן מוכשר מאוד. יש לו הרבה טכניקה, שולט בכדור טוב, בועט בשתי רגליים, חוצפן במגרש כמו שצריך להיות. הבעיה היא שהוא מהר מאוד מאבד את שלוותו, ולפעמים לא רוצה לשמוע". מאמנו הנוכחי, שייע פייגנבוים: "את כל תקופת ההכנה עשה רונן מצוין. הוא לא החסיר אימון והיה רציני. בסך־הכל הוא בחור אחראי, שרוצה מאוד להצליח. שחקן כמוהו צריך לעשות את המשחק, להבקיע ולהילחם כל הזמן. לפעמים הוא מחזיק יותר מדי בכדור, ולא יודע מתי להיפרד ממנו. אם ישחק יותר אגרסיבי, וישמור על קצב אחיד – הקבוצה תפיק ממנו הרבה תועלת". לדעתו של זלצר, העובדה כי גבאי מחזיק בכדור, איננה מגבלה: "שחקן כדורגל שיכול להחזיק בכדור, זה חיובי. רונן הוא שחקן שיכול לעשות הרבה דברים". בני לם: "אם רונן יקבל מהמאמן והקבוצה גב, הוא יפיק מעצמו דברים שאפילו הוא לא חולם עליהם".

אני שחקן שלוקח יוזמה, להתקיף, להגן, הכל אני רוצה

– במה אתה בעצם תורם לקבוצה?

אני שחקן שלוקח יוזמה. בכלל לא משנה אם אני טוב או לא טוב, תמיד אני ניגש לכדור. חשוב לי לעשות לא רק את העבודה שלי, אלא הרבה מעבר לזה. אני רוצה לעזור להגנה, לצאת להתקפה ולבעוט לשער. הכל אני רוצה.

– אומרים שבזמן המשחק אתה נעלם לדקות ארוכות.

תראה, זה תלוי בקבוצה. אם אנחנו תוקפים, אז יראו אותי. כשהקבוצה מתגוננת, זה משפיע גם עלי. אין שחקן בעולם שיכול לשחק 90 דקות באותו קצב.

מיבנה גופו צנום. "אז מה, גם פיטר בירדסלי לא גדול". למרות הכל, לא היה מתנגד להוסיף במשקל: "אמא שלי אוהדת אותי, ויש לה בעיה עם זה. כל הזמן היא מנסה להאכיל אותי בוויטאמינים מכל הסוגים ולדחוף לי כמה שיותר אוכל. אני לא אוהב לאכול, זה לא הצד החזק שלי". לדעתו של זאב זלצר, גבאי בהחלט לא צנום מדי: "להיפך, יש לו גוף אידיאלי לכדורגל". פייגנבוים: "נכון שגבאי לא גדול וחסון, אבל הוא לא עושה חשבון ומתקל כשצריך". ושימו לב מה יש לחתן עצמו לומר להגנתו: "לכל מי שרוצה לדעת, אז רונן גבאי לא חלש בתיקולים. הוא נוגח טוב ונילחם כל הזמן. רונן גבאי לא חושש מאף אחד, רק מאלוהים".

– אפשר כבר לאמר שאתה שחקן הרכב קבוע?

בהחלט. היום אני לא צריך לחכות כדי שיקריאו את ההרכב. אני מרגיש במבחן רק לגבי עצמי, ולא לגבי אף אחד אחר.

– בוא ננסה למדוד במה אתה שווה בכסף.

לא הייתי רוצה לנקוב בסכומים, אבל אני הייתי משקיע ברונן גבאי.

– נדמה לי שאתה די מה כמו איזה נסיך.

אני מרגיש טוב מאוד בנתניה. כשאני מסתובב בעיר כולם מזהים אותי.

– אתה חושב שאתה במצב כמו של נתניה הגדולה בימים של מכנס ולוגיא?

לא, עדיין לא. אתה יודע, כשהייתי ילד, קניתי מסטיקים כדי לאסוף את התמונות של חיים בר, בני לם ופודי חלפון. היום אני משחק איתם. זה מעניין.

בנוי לעסקים, רוצה לעשות כסף טוב

רונן גבאי כבר בן 24. לדעתו, ולדעת רבים, טיפוס מיוחד. אוהב את החיים. בינתיים גם הם אותו. כשהוא לא במגרש, הוא מנהל את חנות הבגדים של שמואל ג'רבי. "אם הייתי יכול לחיות בעת ובעונה אחת 5 צורות שונות של חיים, הייתי עושה זאת. אני רוצה עסקים, טיולים, כדורגל, הכל אני רוצה. יש לי חברה, לימור, ואנחנו כבר 3 שנים ביחד. אני יודע שלא קל לחיות איתי, אפילו קשה לחיות עם רונן גבאי.

אני בן־אדם טוב, אבל לא בן־אדם רגיל. לא בהתנהגות ולא במחשבה. אני אוהב מאוד לעשות עסקים אבל כרגע זה מפריע לכדורגל. לדעתי, ביום שאפרוש, אעשה עסקים טובים כי אני פשוט בנוי לזה. על לימודים אני לא חושב, והם לא מעניינים אותי. מלימודים לא עושים כסף. חוץ מזה, תן לי להיות בריא ולהמשיך לעשות את מה שאני אוהב".

– אתם מסוגלים לחזור לימי האליפות?

היום יש חומר טוב שעדיין לא נדבק. אנחנו הולכים לאליפות, וגם ניקח אותה. שום דבר לא יעזור לאף אחד. אם נהיה גברים ונאמין במאמן, הקבוצה הזו תנגן כינור ראשון.

– שלום תקוה חסר לכם?

תקוה יכול היה להוסיף עוד הרבה למכבי נתניה והוא בהחלט חסר היום. אני מקווה לשחק איתו עוד בחיים שלי, ואינני יודע אם זה יקרה פה או שם.

– אתה מאמין שתשחק באירופה?

אני מקווה.

– אתה מסוגל?

אני מסוגל לשחק בכל מקום.

תראה את דראפיץ' וטיגה, כל הזמן באים לכאן. אני כמו אומנת שלהם

אוהבים אותו בנתניה. צריך לראות את חבורות הנערים שמגיעים יום־יום לחנות הבגדים אותה הוא מנהל. בעל החנות שמואל ג'רבי ("ללי") מספר כי כל היום מגיעים אנשים ומתרכזים בסביבת גבאי, בן ה־24. "אני בחור טוב. לא שומר טינה, לא רב עם אף אחד ואוהב לעזור. אני מפרגן לאנשים. לחברים שלי אני נותן מעל ומעבר. תראה את סלובודאן דראפיץ' וטיגה, שכל הזמן מגיעים לכאן. אני מרגיש כמו אומנת שלהם, ועושה את זה בכיף. בשעות הערב, חברה שלי ואני מלמדים אותם עברית. שניהם חייבים להצליח פה, ואעשה את הכל שזה יקרה".

– אחרי כל הדברים האלו, פשוט מתבקש למנות אותך כראש הקבוצה.

אני טיפוס של קפטן, ומרגיש שאכן מגיע לי לקבל את התפקיד. לא היום, בעוד כמה שנים. כרגע יש ותיקים שמגיע להם לפני. לדעתי, תוך שלוש ארבע שנים, אהיה הקפטן של מכבי נתניה.

– אתה מנהיג?

כן, אני בהחלט מרגיש מנהיג.

כשמדברים איתו על המדים התכולים לבנים, הפיוזים בעיניים נדלקים. חולם להיות פעם שחקן נבחרת. בשבילי, נבחרת זה הכבוד הגדול ביותר שיכול להיות. אני שומע על שחקנים סיפורים, ואני לא מסוגל להבין אותם. אותי, תעיר ב־3 לפנות בוקר, ואני בא בריצה. לא אענה לך אם מגיע לי להיות בנבחרת, אבל אני מאמין ששניאור וגרונדמן זימנו את הטובים ביותר שיש היום. שהכוכבים שפותחים את הפה בגלל שלא הבינו אותם, שיפסיקו לבלבל את המוח ויביטו מה הם עשו ולאן הגיעו. הנבחרת הזו צריכה חיילים ולא כוכבים. רק חיילים יעברו את אוסטרליה". ■

רונן בחנות הבגדים של ללי. אוהב גם את זה. "אהיה איש עסקים, ללא ספק"

"אין אחד שלא יכול להתחבר עם רונן"

"יש לי הרבה חברים, אבל אני רוצה שתציין שקובי בלדב הוא החבר הטוב ביותר שלי. אנחנו כמו אחים". חוץ מזה גם רוני לוי, סלובודאן דראפיץ' וטיגה. זו החבורה. טיגה קורה לגבאי אח: "הוא יותר ממשפחה שלי. הוא מסוג האנשים שאפשר להיאחז בהם בשעת צרה. הלוואי וכולם היו כמוהו". דראפיץ': "החברה שלו לימור, היא אחותי. אני ממש אוהב אותם. הם עוזרים לי כל הזמן". בעל החנות אותה מנהל רונן, שמואל ג'רבי, מספר שצריך לשמור עליו שלא ישתובב, "אבל אל תכתוב את זה, הוא יהרוג אותי... חוץ מזה, הוא בחור טמפרמנטי שאפשר לסמוך עליו".

החברה, לימור, אחרי שאומרת שבסך־הכל הוא בסדר, מציינת שהוא שכחן, "שוכח לתת תשומת לב, שוכח הרבה דברים, אבל בן־אדם מיוחד". אגב, דקה וחצי אחרי שאמרה את הדברים, הציע רונן לחברים במקום טרמפ לאימון, הגיעו כולם לעבר מכוניתו ולמדו כי לא לקח בכלל את מפתחות המכונית...

חברו לקבוצה, פודי חלפון, יודע לספר כי רונן הוא אחד הבחורים היותר טובים שקיימים בכדורגל. "למרות הארשת החיצונית, הוא בחור טוב", אומר פודי ולא מפרש. אלעד קורן מכנה אותו חברה'מן אמיתי. "בולט כל הזמן, איכפתי וחבר טוב. אין אחד שלא מסוגל להתחבר עם רונן גבאי".

هكذا من الأصل

המקצוע: סקורר

ניר לוין, הפועל פתח־תקוה

תאריך לידה: 4.3.1962
הופעות בליגה: 161
שערי ליגה: 55
שערים העונה: 3
הופעות בנבחרת: 7
שערים בנבחרת: 5

צילום: עדי אבישי

עם אמריקני פנימי

זר לא יבין זאת. כשעיני כל העולם היו ממוקדות על סיאול, ישבו האמריקנים באיצטדיונים ומול המרקעים, סופרים אינינגים והום־ראנס ■ שם המשחק באמריקה הוא בייסבול; לעומת ההתעניינות במשחק הלאומי העתיק הזה – כל השאר מתגמד, אפילו הסטרואידים של בן ג'ונסון והתרגיל המלוכלך של גומלסקי ■ ואם כבר אמריקה, אז ניו־יורק בבקשה: כמה שהניו־יורק מטס היו טובים השנה, כמה קיוו אוהדיהם (גם כאן) לעוד אליפות לאומית אחת ■ אבל בפליי־אוף קצר ואכזרי כמו זה של הבייסבול, אין סנטימנטים; אפילו אם אתה קבוצה נפלאה, ובשורותיך שמות כמו סטרוברי והרננדז

עפר שלח

המישרד הקרוי אולימפיאדה נגמר, וכרחבי ארצות־הברית מתפנים האזרחים לראות, בלי הפרעה, את מה שעניין אותם ממילא: הפליי־אוף של ליגת הבייסבול. אצלנו יתקשו אנשים להבין איך פסח אירוע הספורט המרכזי של השנה על רוב האמריקנים. אבל האמת היא, שפשוט לא היה להם זמן. כשמשחקי הגמר של הספורט הלאומי עומדים בשער, לאיש אין פנאי לשחיה צורנית, ואפילו לא להפסד בכדורסל מול הרוסים.

הפליי־אוף של הבייסבול לא דומה לסאגות הארוכות של הכדורסל וההוקי, ההופכות לעתים את העונה הרגילה למיותרת. בכדורסל נאבקות 23 קבוצות בעונה של 82 משחקים כדי להיפטר משבע ולהתחיל מהתחלה. בבייסבול נותרות בסוף העונה רק ארבע. הפליי־אוף הוא קצר, מהיר ואכזרי. 162 משחקים נאבקת על חייך, מאפריל עד תחילת אוקטובר. שבוע לאחר מכן, בטרם הספקת לעכל את גודל הזכיה בבית של הליגה שלך, הסיפור כבר גמור.

בצורת אליפויות בבייסבול, זה לא צחוק: מדובר ב־70 שנה

תשאלו את הבוסטון רד־סוקס. הסוקס הם הקבוצה המקוללת של הבייסבול. בקללה אני לא מתכוון לבצורת אליפות עולת ימים כמו זו של הפועל ת"א כדורסל, למשל. אני מדבר על שבעים שנה, חכרים. שבעים שנה שחלפו מאז היום הנמהר, הזכור לכל תינוק בוסטוני כאילו היה אתמול, היום בו מכר הארי פרייזי – זכר אמו לדראון – את בייב רות', שחקן הבייסבול הגדול בהיסטוריה, לניו־יורק יאנקיס. מאז גלה הבייב מפנווי פארק, מגרשם הישן והנפלא של הסוקס, גלתה האליפות מניו־אינגלנד, ואפסה השמחה במעונם של ותיקי בוסטון.

ארבע פעמים מאז עלו הסוקס לוורלד סיריס, סדרת הגמר של הספורט העתיק. ללמרכס שבייסבול אינו כדורסל, ולא יסבול מפגש שנתי של לייקרס וסלטיקס. ארבע פעמים בשבעים שנה. ארבע פעמים נמשכה הסדרה עד המקסימום, שבעה משחקים, וארבע פעמים ברחה האליפות מן הסוקסאים בדרך כלשהי. הפעם האחרונה היתה לפני שנתיים. במשחק השישי, עם יתרון 3–2 במשחקים בכיסם, כבר הובילו הסוקס באינינג העשירי 5–3 מול הניו־יורק מטס. (אינינג הוא מעין מערכה המשותקת עד ששלושה חובטים מכל קבוצה "נשרפים". בבייסבול משחקים תשעה אינינגים

נפילה ויש תיקו, דבר שכידוע הנפש האמריקנית אינה סובלת אותו, משחקים אינינג נוסף, בכל פעם, עד להכרעה). אבל כדור שחמק, מעשה שטן, בין רגליו של ביל באקנר הוותיק והמוסמך, הכריע את גורלם לשבט, ואת הסדרה למטס. קללת בייב רות' עדיין נמשכת.

השנה חלמו הסוקס, שזכו בבית המזרחי של האמריקן ליג לאחר מאבק קשה וצמוד, על נקמה כפולה. לא רק שעלו לסדרת הגמר של הליגה, שמנצחת בה עולה לוורלד־סיריס, אלא שהסיכויים היו על אפשרות טובה לפגוש בסירייס את אותם ניו־יורק מטס. גם למחוק את הקללה, גם להעניש את המטס וגם לעשות זאת בניו־יורק השנואה, זה חלום טוב מכדי שיהיה אמיתי.

ואז נופץ החלום רב השנים בחמישה ימים וארבעה משחקים

והחלום נגמר תוך חמישה ימים וארבעה משחקים. בארבעה ניצחונות מזהירים, תוצאה של עבודת פיצ'רים נהדרת וכוח אדיר ושישה הום־ראנס (חבטות המוציאות את הכדור מחוץ למגרש ומזכות את כל מי שבבסיסים הביתה – בארבעת המשחקים) מחצו האוקלנד אתלטיקס את הסוקס, וסללו את דרכם לגמר. אבל אל תדאגו. בספורט עתיר מסורת כמו הבייסבול יש תמיד איזו נקמה היסטורית. הרד־סוקס היו אלה שהדיחו את אוקלנד ב־1975 ומנעו מהם אליפות רביעית ברציפות. איך אומרים יש לכל חבטה ולכל ניצחון בספורט הזה משמעות החורגת מן המקום והזמן.

רוצים עוד היסטוריה? תסתכלו על הסדרה השניה, זו של הנשיונל ליג. הניו־יורק מטס, האלופים לפני שנתיים, נגד הלוס־אנג'לס דודג'רס. מה כבר יכול להיות היסטורי בסדרה שמפגישה שתי קבוצות רחוקות כל־כך? תשאלו את זקני ברוקלין.

הלוס־אנג'לס דודג'רס שוכנים בעיר המלאכים כבר שלושים שנה. (במונחים של בייסבול, כבר מזמן ודאי, שלושים שנה כמוהם כשבריר זמן בלתי מורגש). לפני כן הם היו הברוקלין דודג'רס, גאוותו של הרובע הגדול וגדוש היהודים של ניו־יורק. לא הניו־יורק דודג'רס. הברוקלין דודג'רס. קחו את מה שבני־יהודה היא עבור שכונת התקוה, תכפילו את זה במקרה ההבדל בגודל בין השכונה לרובע שמעבר לאיסט ריבר, ותבינו. הברוקלין דודג'רס היו גאוותו של הרובע שהוליד את ניל סיימון ריוודי אלן. המגרש שלהם, אבטס פילד, היה הכעבה, וכנסיית סנט פטרוס והכותל המערבי של ילדי ברוקלין. הכוכבים שלהם – ג'קי רובינסון ודיוק סניידר וקרל ארסקין – היו משיחיו וכוהניו של המשחק העתיק.

ואז קם הבעלים של הקבוצה, וולטר או'מאלי, והעביר את את כבני־יהודה לירוחם. או'מאלי עשה חשבון שתושבי ברוקלין מזדקנים, שהתחרות של היאנקיס מעבר לנהר, ברובע ברונקס, קשה מדי, שבלוס־אנג'לס הגדלה ומתפתחת חסרה קבוצת בייסבול. החשבון היה נכון, אבל בברוקלין לא שכחו ולא סלחו. עד היום, שלושים שנה אחרי, הדודג'רס זוכים לשריקות בוז רמות במיוחד כשהם מגיעים לניו־יורק.

אחרי נטישת הדודג'רס והג'איינטס, שעברו לסן־פרנציסקו, נותרה ניו־יורק בלי קבוצה בנשיונל ליג. ב־1962 קמו המטס. הקהל אהב אותם ותמך בהם בשנה הראשונה, שהסתיימה במאזן שיא שלילי של 40 ניצחונות ו־120 הפסדים. הוא בכה משמחה ומהתרגשות כשזכו במפתיע באליפות, שבע שנים מאוחר יותר. הוא ליווה אותם בשנים הקשות, ובשנים האחרונות הוא זוכה לגמולו. המטס של אמצע שנות השמונים הם הקבוצה החזקה, הגאה והמצליחה ביותר בבייסבול.

רק דבר אחד עוד נשאר. לנקום בדודג'רס. נכון שדוויט גודן ודאריל סטרוברי, כוכבי המטס היום, עוד לא היו ביציות מופרות כשעקר או'מאלי מערבה; נכון שדאריל הוא בכלל מלוס־אנג'לס, והיה אוהד הדודג'רס כשהיה קטן. אבל על הכתפים שלהם ושל חבריהם הונחה השנה השליחות של רובע ברוקלין הכואב, הזעקה של אבטס פילד ההרוס. תכו אותם. בשבילנו. עכשיו.

לדודג'רס ולמטס יש את צוותי הפיצ'רים הטובים בעולם. פיצ'ר הוא אותו זורק בעל יד להביור, המנסה "לשרוף" את החובט בעזרת ברקים הטסים במהירות של 150 קמ"ש. פיצ'ר טוב, כמו הגנה טובה בכדורסל, הוא הבסיס של כל קבוצה מנצחת. כמו שהבטיחו לנו, היו הקרבות הראשונים בסדרה הזאת קרבות קלאסיים של פיצ'רים גדולים. למי שמתמצא, השמות נשמעים כמו רשימה של מלחינים מהוללים לחובב מוסיקה: גודן, אורל הרשהייזר, ג'ון טיודור, דייויד קון. פיצ'רים כאלה מבטיחים קרבות קשים וצמודים, המוכרעים במהלך גאוני של הרגע האחרון, כאחת מאותן התעוררויות של האינינג התשיעי, שאיפיינו את המטס בעונת האליפות שלהם, לפני שנתיים. ואכן, שלושה משבעת המשחקים הוכרעו באינינג האחרון.

ואז באה הסדרה הנהדרת, עם הסיום הרע כל־כך, מבחינת המטס, כמובן

הסדרה הזאת לא הכזיבה. המטס לקחו שניים משלושת המשחקים הראשונים, שניהם בהסתערויות נהדרות שניה לפני הגונג, ונראה היה שהם צועדים ליתרון מכריע בסדרה כשגודן, בערב משוכת, נכנס לאינינג האחרון במשחק הרביעי עם יתרון 4–2. אבל טעות אחת של דוויט, הום־ראן, שלושה אינינגים מרתקים של הארכה, ולבסוף הדודג'רס מנצחים ומשווים את המאזן. פחות מ־12 שעות מאוחר יותר, עולים הדודג'רס שוב לאיצטדיון שיי, בקווינס, ושוב מדהימים את המטס ועוד 55 אלף ניו־יורקים. הסדרה חוזרת לחוף המערבי, עם יתרון 3–2 ללוס־אנג'לס.

המטס אוזרים כוחות אחרונים, ומנצחים במשחק השישי, 5–1. אבל המשחק השביעי והמכריע הופך לאנטי־קליימקס. הדודג'רס קופצים ליתרון מוקדם 6–0, לנוכח יום גרוע במיוחד של רון דרלינג, הפיצ'ר הפותח של המטס, ומשייטים בקלות לניצחון, בניצוחו של הרשהייזר המצויין. רציתם היסטוריה? הנה. הוורלד סירייס שנפתחה בשבת, אוקלנד מול לוס־אנג'לס, היא חזרה מושלמת על הוורלד סירייס של 1974, שנת האליפות האחרונה של אוקלנד. אז ניצחו האתלטיקס. והפעם? רק ההיסטוריה תשפוט. ■

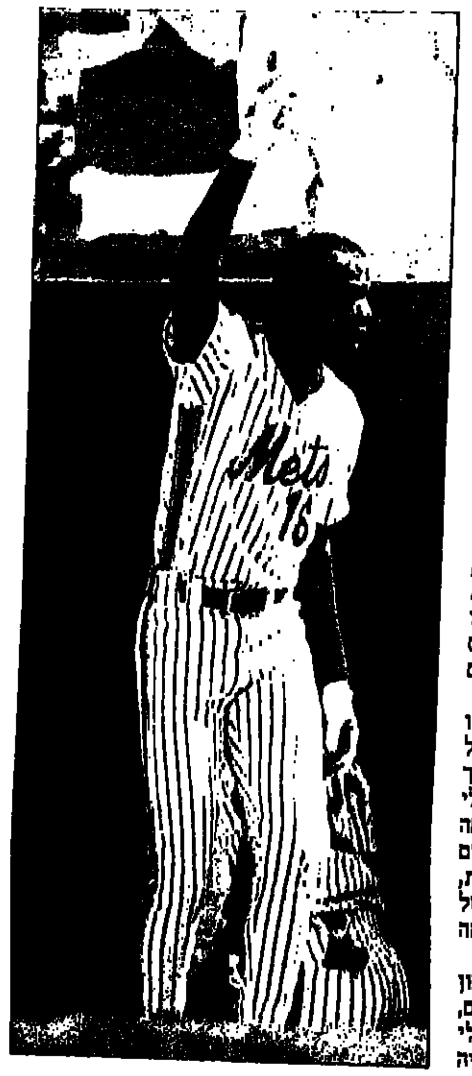

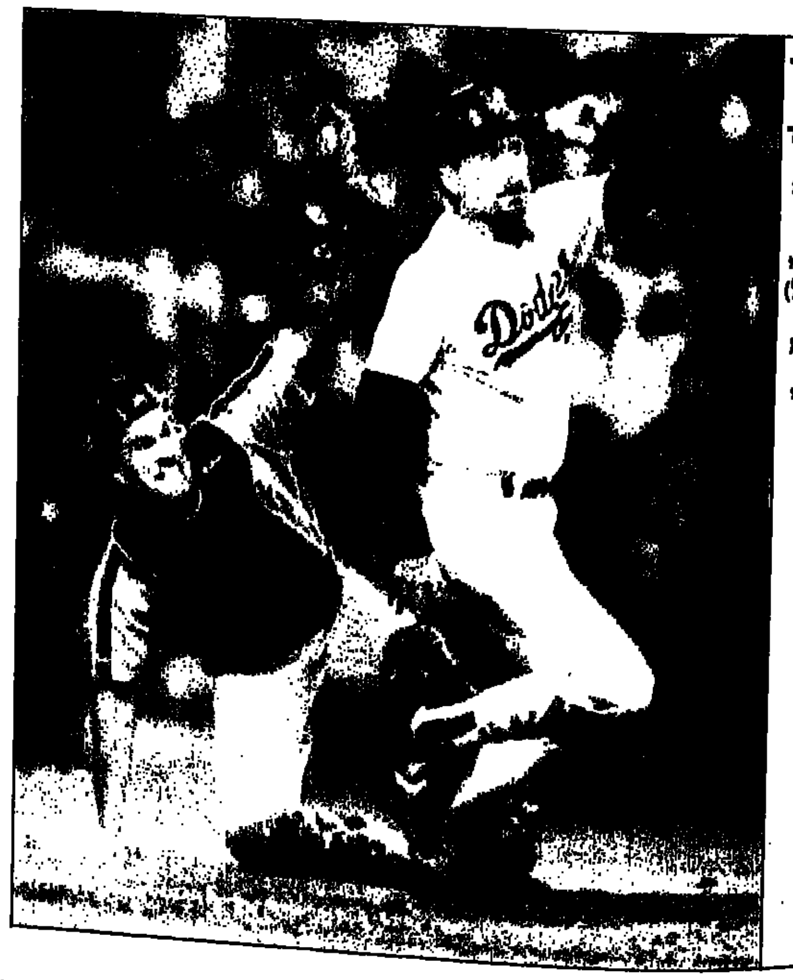

...מי הבייסבול. ...משור הימני ...משמאל): חוזה ...שקו – אוקלנד ...אתלטיקס; ...מין (למעלה): ...מט וייס, ...אתלטיקס. ...משור השמאלי ...(המצלום הגדול) – דוויט גודן ...(ניו־יורק מטס); ...למטה ...(משמאל): גארי ...קרטר (מטס); ...מימין: גרואן ...הלטון ...(לוס־אנג'לס ...דודג'רס).

זה לא יעזור לו, למייק טייסון, את הקרב הזה הוא לא ינצח ■ האיש שעשה לאיגרוף העולמי מה שעשה לפניו רק מוחמד־קסיוס־עלי, ואולי יותר, לא מצליח להתמודד עם נישואין לכוכבת טלוויזיה, שהביאה לו בעיסקת חבילה גם את אימה ■ בכתבת תחקיר אצל ברברה וולטרס, אחרי עימותים צולבים בין בני המשפחה המסוכסים, גם על כסף, כמעט הצליח מייק, הילד שלא מתבגר, להרוס את כל מה שהיה סביבו ■ עכשיו הגברת גיבנס־טייסון רוצה להתגרש

הקרב שטייסון לא ינצח לעולם

גיא ורדימון, לוס־אנג'לס

מייק טייסון, הילד שבגר מהר מדי בעולם של מבוגרים, נותן לכל העולם להתייחס אליו כאל ילד. היום, כשהוא אמור להיות כבר מבוגר.

כולם קוראים לו מייק טייסון. אף פעם לא מר טייסון, אף פעם (חוץ מחברים קרובים המרשים לעצמם) לא מייק, או אפילו מייקל. אפילו כשהיה ילד, היו הילדים האחרים באים אל אמא שלו ושואלים: "מייק טייסון בבית?"

התמזל מזלי לראות את טייסון מקרוב, בגודל טבעי. הכל אצלו נראה פחוס. הראש פחוס, המצח פחוס, הפנים, וכמו אצל המתאגרפים, גם האף. הצוואר פחוס וכמוהו כל הגוף. מין יציקה של בשר, גוש מרובע בלי זוויות וחיטובים. הוא הסתובב הלוך ושוב בלובי של מלון הילטון, בבוורלי־הילס. מעביר את הזמן, כפי שאמר פעם דני סנדרסון, בכדי לפנות מקום לעוד זמן. אחריו נגררו שני מלווים, נערים כושים עטורי טבעות וצמידי זהב. "היי צ'אמפ", צעק אל טייסון אחד מנערי השירות. טייסון לא הניד עפעף והמשיך ללכת. אחד מהמלווים ניגש אל הנער, ובשקט הבהיר לו שטייסון לא אוהב למשוך אליו תשומת־לב ציבורית. ההבהרה עשתה את שלה. אחריה, השתרר שקט מפחיד, מאיים, בעיקבות הגבורה המשונה הזו. אף אחד לא ניגש, אף אחד לא ביקש חתימה.

ומשום־מה, כל מה שמקבל טייסון בימים אלה זו תשומת־לב ציבורית. רבה ושלילית מאוד.

מייק טייסון דופק שתי מכוניות תונות, וכתמורה מציע את הבנטלי שלו, מעל 100 אלף דולר, לשוטרים שבאים לחקור בפרשה.

מייק טייסון לא מעוניין שהמנג'ר שלו, ביל קייטון, ינגוס 33 אחוזים מרווחיו. השופטים מכירים בטייסון בתור מסכן אמיתי, ומורידים את אחוזיו של קייטון ל־20 בלבד.

מייק טייסון מסתובב בהארלם בארבע לפנות בוקר. בדיוק באותו היום, באותה השעה, מזדמן לשם מיטץ' "בלאר" גרין, מתאגרף לשעבר, שהפה שלו פועל בקצב מהיר יותר מאגרופיו, ורשימת מעצריו שווה כמעט למספר הקרבות שניהל טייסון. מייק טייסון משאיר לגרין את חותמו על הפנים, והאחרון משאיר לטייסון יד אחת שבורה.

לא חולפים להם ימים ספורים, ומייק טייסון נוהג את הב.מ.וו. של אישתו לתוך עץ. העיתונים מוצפים מיד בסיפורים על נטיות להכחדה עצמית ונסיון התאבדות.

עכשיו אנו מגיעים לחלק העסיסי של הסיפור. טייסון מוצא אישה, רובין גיבנס, ויחד איתה את אמא שלה, רות רופר. השתיים, כך מלחשות הלשונות הרעות, ממררות לו את החיים, מנסות להשתלט על האימפריה הפיננסית שהקים במו שני אגרופיו. גיבנס, כוכבת טלוויזיה, אומרת שהיא מרוויחה מספיק גם בלעדיו. אבל אפילו אם היא עושה מאות אלפי דולר בשנה, האם היא יכולה להשתוות לבחור שמרוויח 20 מיליון דולרים בדקה וחצי?

טייסון מתלווה לאשתו החביבה ולאמה הדואגת, הנוסעות לרוסיה, לצלם כמה פרקים בסדרת הטלוויזיה של גיבנס. אל העיתונים מגיעות תמונות המראות את השניים מחייכים באושר. כמובן שהמסכן שלנו לא יכול בלי הלשונות הרעות, שלא מפסיקות לבחוש בקדירה, ואלו מספרות על ריבים איומים, על טייסון שרודף אחרי גיבנס ורופר, כשהוא מאיים על חייהן.

והנה הקצפת: ביום שישי אחד מחליטה מראיינת הטלוויזיה ברברה וולטרס, שהיא הולכת, אחת ולתמיד, לגלות את האמת. וולטרס מושיבה את טייסון, ושואלת שאלות כמו שרק לה מותר. אחר־כך היא משוחחת עם פסיכולוג, ואחר־כך עם רות רופר, החותנת של האלוף, שמתגלה לפתע כאידישע מאמא.

לקינוח, מכניסה וולטרס את גיבנס לחדר. מול פרצוף אוהב ודואג (ופחוס) של טייסון, מצהירה גיבנס שבעלה היקר מנער אותה, לפעמים שולח אגרוף בכיוון, ומאיים. בקיצור, מפחיד אותה עד מאוד. גיבנס לא מהססת לקרוא לילד בשמו – מייק טייסון, היא אומרת, חולה. הוא מוכה דיכאון, נע ונד בין מצבי רוח קיצוניים. כשהוא נמצא בטירוף, אומרת גיבנס, שאלוהים ישמור.

וכאן אומרת וולטרס קאט. מייק טייסון, שלאורך כל הראיון ישב כמו ילד טוב ירושלים, מבקש לאמת את דברי אישתו, ובהתקפת זעם מנסה להרוס, במו שני אגרופיו האימתניים, טירה שעלתה ארבעה מיליון דולר. אחרי שבוע גיבנס מבקשת להתגרש.

באמת מסכן מייק טייסון. הדבר היחיד שעניין אותו לעשות, כשהיה ילד, כך הוא סיפר לוולטרס, היה לשדוד. היום, הדבר היחידי שמעניין אותו, הוא להתאגרף. כל־כך הרבה אנשים מבקשים פתאום לקחת חלק בתופעה הזו, ששמה מייק טייסון בע"מ, עד שטייסון עצמו כבר לא יודע מי אוהב אותו, ומי אוהב כסף. ■

טייסון יובס. בסדרת מהלומות קטנות ואכזריות

בסרטי המתאגרפים הקלאסיים, תמיד אורבת לגיבור סכנת השחתה. תמיד יש איזה גנגסטר שרוצה שהוא ימכור את הקרב, תמיד יש שופט מושחת שעומד להכשיל אותו. בסרטים, הגיבור תמיד מנצח.

אני בספק אם מייק טייסון ינצח. מתאגרפים מהסוג שלו נגמרים פתאום. אינסטינקט הקילר נכבה בהם. בחיים, לא כמו בסרט, הגיבור מושכב לא בנוק־אאוט, אלא בסדרה של מהלומות קטנות ואכזריות.

האיגרוף היה תמיד הדרך של אנשים כמו טייסון לצאת מביב השופכין. אבל מתברר שאם יצאת מביוב אחד, יש טפילים מסוג אחר שמחכים לך. האמרגן דון קינג, הקבלן המיליארדר דונלד טראמפ, רות רופר. כל אלה הם עיטים, שבסלאמס של ברוקלין לא לומדים להתמודד איתם. איגרוף מקצועי הוא עסק מלוכלך ומושחת, מלא רודפי בצע וטיפוסים מלוכלכים. עכשיו הם עומדים לנצח את האיש שאף אחד עוד לא ניצח בזירה.

עפר שלח

חובט לעבר המיליונים

רחמים אייסג, אלוף גולף תוצרת מקומית. בתמונה התחתונה – עם אלוף אחר, בענף אחר, עמוס מנסדורף. התיידדו על מדשאות קיסריה. צילום: עדי אבישי

מרדכי רוזנבלום

שאלה: היכן מסתובב הכסף הכי גדול בספורט המקצועני? תשובה: בגולף. בגולף במקצועני ■ רחמים אסייג, 20, בן אור־עקיבא, יודע את זה. הוא גם יודע לשחק גולף, הוא גם אלוף ישראל ■ עבור רבים הגולף הוא בריחה של כמה שעות מהחיים הלוחצים; עבור אסייג – הגולף הוא כל החיים ■ אחרי המכביה הקרובה, שם הוא הולך על מדליית הזהב – יש לו בראש תכניות מקצועניות

תכניותיו מוכנות ומוגדרות. הוא יודע בדיוק לאן מועדות פניו. החייל הצעיר מאור־עקיבא, רחמים אסייג, שכבש בסערה את הגולף הישראלי, רוצה לצאת לעולם המקצועני. "זה קשה, אפילו יותר מהטניס. אבל יש שם הרבה מאוד כסף", הוא אומר.

רחמים אסייג, 20, אינו נראה לי טיפוס החושש ממשימות קשות. גם זכייתו לפני שבועיים בתואר אלוף ישראל בגולף, לא היתה משימה קלה כלל ועיקר. ובכלל, העליה המטאורית שלו אל פסגת הגולף בארץ, היתה בגדר משימה קשה.

רחמים ניפץ באחרונה את האגדה שהגולף הוא משחק לעשירים, לסנובים, לאצולת הממון בארץ וברחבי העולם. הוא גם הוכיח שיש לצעירים עתיד בענף, הנחשב למספר 1 בעולם, בכל הקשור לכסף המתגלגל בו.

"ההתחלה שלי היתה דווקא בטניס. הגעתי לשמינית הגמר באליפות ישראל לנערים, וחשבתי להמשיך רחוק עד כמה שאפשר. אבל דודי, יעקב אבנעים, העובד במועדון הגולף של קיסריה, הזמין אותי יום אחד לשחק שם. באתי, ראיתי, נדלקתי...", מספר אסייג.

תחילה התאמן עם בן הדוד, אבי, לבד, בלי הדרכה כלשהי. עד שיום אחד ניגש אליו המדריך הוותיק, צ'ארלי מנדלסטם, הביט בו, תיקן פה ושם תנועה כלשהי ו... דרכו של רחמים אסייג אל תואר האליפות נפתחה.

"הפכתי למדריך בבית הספר לגולף שהוקם במקום. אלון בן־דוד, מנהל מועדון הגולף, שלח אותי לאליפות העולם לנוער, בסאן־דייגו שבארה"ב,

וכך, יחד עם 6–7 שעות אימונים ביום בקיץ, ו־3–4 שעות הגעתי לרמה טובה ולתואר האליפות", הוא מספר.

להיות גולפאי ברמה גבוהה, לא די ברצון, שיהיה עז ככל שיהיה. קואורדינאציה, קשר־עין, כושר ריכוז גבוה ועצבים חזקים – אלה התכונות העיקריות להן זקוק הגולפאי. מסביר אלון בן־דוד: "קואורדינאציה ברמה גבוהה מאוד, נכון, אבל מערכת העצבים צריכה להיות סופר חזקה. תראה: העבירה בכדורסל, חבטת ההגשה בטניס – מה לא? בגולף לכל חבטה יש חשיבות דומה. כל חבטה מסוגלת לקבוע את גורל המשחק. המתח עצום, והגולפאי חייב לדעת לעמוד בו".

רחמים: "גולפאי מתחיל, אפילו אם הוא מספיק טוב, זה לא מספיק. כדי לרצות להגיע לעולם המקצועני, אתה צריך להיות טוב מאוד. גולף זה משחק בו אתה משחק נגד עצמך. כועס על עצמך, יש כאלה הזועמים ושוברים את המחבט. אני זקוק לכושר ריכוז גבוה. כן, מדברים עם היריב, תוך כדי מתחנה לתחנה, אבל לא יוצאים מהריכוז".

אם גולפאי לא מצליח – הכרטיס המקצועני נלקח ממנו

הוא רוצה להיות מקצועני. אפשר לראות את השאיפה הגדולה הזאת בעיניו הבוהקות, כאשר הוא מדבר על העולם הקסום והעשיר הזה. "בארה"ב, הם מבתי הספר היסודיים, ישנם נבחרות גולף, טניס, בקולג'ים. כל יום בין 5 ל־6 שעות אימונים ותחרויות. אין פלא שהצעירים הללו זוכים לא רק בהדרכה מעולה, אלא צוברים נסיון רב לקראת הכניסה למקצוענות. כל מקצוען אמריקני הוא בוגר קולג' ובוגר בית ספר מיוחד למקצוענים. מתוך מאות שמגישים בקשה להתקבל לבית הספר הזה, רק כמה עשרות גולפאים מתקבלים וזוכים בסיום הלימודים לכרטיס מקצועני", הוא מגלה.

אך זה עדיין לא סידור לכל החיים. הגולפאי המקצועני אינו מחזיק זמן רב מעמד, אם הגולפאי אינו מצליח. ובגולף המקצועני, הצלחה פירושה גם – כסף. "בסוף כל שנה בודקים את דירוג הזכיות, ואם אתה לא בין 160 הראשונים – הכרטיס המקצועני נלקח ממך. פול אזינגר, שהוביל בקבוצה שעברה את הרשימה עם מיליון דולר, איבד שלוש פעמים בקריירה שלו את הכרטיס המקצועני", מספר רחמים.

"כמוני יש עשרות אלפים בארה"ב. אני יודע, אבל אחרי הצבא אני מתכונן לצאת לקולג' אמריקני כגולפאי, לצבור נסיון, להשיג ספונסר שיתמוך בי ולנסות להיות מקצוען", הוא מצהיר.

אלה שמכירים אותו, מאמינים ביכולתו להגיע לקו המטרה. "אין לי חברים. אני עסוק כולי בגולף, כל היום במועדון, משקיע, מתאמן כמו מקצוען", מספר אסייג.

זכיה בתואר במכביה הקרובה – פריצת דרך לעולם הגדול

בן־דוד: "יש לו כמובן כשרון גדול. תנאים הוא מקבל. יוצא לחו"ל, משתתף בתחרויות ורוכש נסיון בינלאומי. המטרה כעת היא מדליה במשחקי המכביה. בכל הקשור לגולף, המכביה הי־13 מהווה אירוע בינלאומי מכובד ביותר בזירה העולמית. בתחרויות יטלו חלק גולפאים מ־15 מדינות. אנו מקווים שרחמים יזכה שם במדליה כלשהי. הוא בהחלט מסוגל לכך. בשבילו – מדליה במכביה תהיה פריצת דרך לעולם, כמו שהיתה לקרי פייגן, שזכה במכביה, ולשיאו הגיע בין 5 המובילים בדירוג העולמי. לא מכבר אגב, הוא התנצר. אבל זה לא שייך לעובדה שההתחלה היתה במכביה".

נפגשנו דווקא במרכז הטניס ברמת־השרון במהלך טורניר רקליס. רחמים בא לבקר את ידידו עמוס מנסדורף. ההיכרות וההידידות התפתחו תוך במהלך משחק גולף. כן, עמוס משחק גם גולף, כמו שלמה גליקשטיין, הקפטן של נבחרת הטניס הישראלית ואלוף ישראל לשעבר, כמו ספי מאלוביק, הכדורסלן האמריקני של גליל־עליון, כמו וילי סימס ממכבי ת"א ורבים אחרים. ביניהם, אגב, גם נשיא המדינה.

עבור המקצוענים הללו, הגולף הוא עניין מרגיע להתפרק מהמתח בענף הספורט הפרטי שלהם. לרחמים אסייג, החייל מאור־עקיבא, הגולף הוא כל החיים.

התשלום במזומן

השבוע בטוטו משחקי הליגות הלאומית והארצית מינימום הפרס הראשון:

700 אלף ש"ח

מינימום כלל הפרסים 1,500,000 ש"ח

תחזיטוטו

תחזית למחזור השמיני בטוטו

1. הפועל כפר־סבא – הפועל ירושלים: למארחים קבוצה טובה ומג־רש ביתי מצוין, והדבר טרם בא לידי ביטוי בתוצאות. האורחים נאבקו אשת־קד על העליה לליגה הלאומית, והשנה ייאבקו על ההישארות בה. ניצחון לכפ"ס.

2. הפועל תל־אביב – מכבי נת־ניה: האלופה מארחת את סגניתה הנ־מצאת במקום הראשון בליגה, כשהיא עצמה נמצאת בצרות. בשלושת המפג־שים אשתקד היה פעמיים תיקו וניצחון אחד לנתניה. משולש ראשון בטופס.

3. בני־יהודה – בית"ר תל־אביב: משחק קשה לניחוש. בני־יהודה משח־קת לא רע אבל לא מנצחת. בית"ר ת"א משחקת לא טוב במיוחד, וכן מנצחת. בשנה שעברה ניצחה בית"ר בשכונה 1–0, והיא יכולה לחזור על כך גם השנה. גם במשחק זה – משו־לש.

4. צפרירים חולון – מכבי תל־אביב: משהו לא בסדר עם מכבי ת"א, אם למרות הניהול המסודר וסוללת השחקנים, היא משחקת כל־כך גרוע. חולון לא תפסיד השבוע במגרשה ו־0–0 כמו בשנה שעברה נראה סביר מאוד. 1, X.

5. מכבי חיפה – הפועל טבריה: מכבי חיפה חוזרת אט־אט למקומה כא־חת הגדולות בכדורגל שלנו, אוהדיה הנפלאים מתחילים לחזור למגרש ויחד הם ינצחו את הפועל טבריה. 1 סולו.

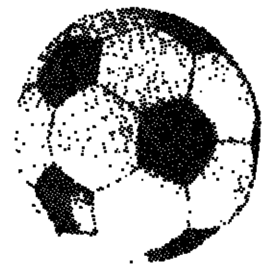

6. הפועל פתח־תקוה – הפועל באר־שבע: שתי הקבוצות היו השנה בראשות הטבלה, ורוצות לחזור אליה. פ"ת מתמחה בשלישיות (פעם מקבלת ופעם נותנת...) ומשחקת טוב, בעיקר במגרשה. בשלושת המפגשים אשתקד כל קבוצה ניצחה פעם אחת, ומשחק שלישי הסתיים בתיקו. 1, X מספיק.

7. שמשון ת"א – בית"ר ירושלים: שמשון מחפשת את ניצחונה הרא־שון בליגה, ויקשה עליה לעשות זאת מול בית"ר המתאוששת, אבל שמשון תמיד היתה קבוצה עם אופי. לשתי הקבוצות זהו משחק ביתי ולשחקני הטוטו זו בעיה. 1–0 לשמשון אשתקד, ומשולש בטוטו השבוע.

8. הפועל חדרה – מכבי יבנה: למרות שטעינו במשחקה של יבנה בשבוע שעבר, הקבוצה נראית כטובה בארצית. בשלושת המפגשים אשתקד היא ניצחה בשניים, והשלישי הסתיים בתיקו. 2 "סולו" תמיד יפה בטופס, וזה מה שנסמן.

9. בית"ר רמלה – מכבי פ"ת: בית"ר רמלה עלתה השנה לארצית, אבל אין לה בעיות התאקלמות. פ"ת נמצאת באופן זמני, לדעתנו, בצמרת. משולש "נגר אסונות".

10. מכבי יפו – הפועל חיפה: בשבוע שעבר היה סימון 2 פעם אחת בטופס, ולפני שבועיים – פעמיים. גם השבוע צפוי מיעוט ניצחונות חוץ, ולא נראה לנו שדווקא הפועל חיפה תעשה זאת. 1, X.

11. מכבי טמרה – מכבי רמת־עמידר: המארחים הפסידו השבת לרא־שונה, והאורחים ניצחו לראשונה. לע־מידר יש קבוצה טובה ומסורת ארוכה של הפתעות, ולטמרה יש מוטיבציה וביתיות. משולש.

12. הפועל רמת־גן – הפועל בת־ים: מאזן נקודות מושלם ומקום ראשון בליגה מפתיעים אפילו את ר"ג עצ־מה... בשנה שעברה ניצחה כל קבוצה במגרש של יריבתה. 1, X.

13. בית"ר נתניה – הפועל יהוד: עוד לא שיחקנו בטופס תיקו סולו, ומשחק זה נראה מאוד מתאים לכך. כל קבוצה ניצחה אשתקד במגרשה 2–0, מה שמחזק את התיקו הצפוי.

14. מכבי שעריים – הפועל לוד: לוד הגיעה שנה לליגה הארצית, ות־צטרך להתאמץ על־מנת לא להמשיך לרדת... לשעריים קבוצה טובה, ובמג־רש הביתי שלהם הם ינצחו.

ליגה לאומית

(לאחר המחזור הה')

.1	מכבי נתניה	4–7	9
.2	הפועל באר־שבע	3–6	9
.3	הפועל פתח־תקוה	8–8	9
.4	בית"ר ירושלים	2–7	8
.5	בית"ר תל־אביב	3–4	8
.6	מכבי חיפה	3–7	7
.7	מכבי תל־אביב	3–4	5
.8	הפועל טבריה	5–3	5
.9	הפועל תל־אביב	4–5	4
.10	הפועל ירושלים	7–4	3
.11	שמשון תל־אביב	4–1	3
.12	הפועל כפר־סבא	7–3	3
.13	צפרירים חולון	5–4	2
.14	בני־יהודה ת"א	6–1	2

ליגה ארצית

(לאחר המחזור הה')

.1	הפועל רמת־גן	5–11	15
.2	מכבי יבנה	1–10	13
.3	מכבי פתח־תקוה	2–6	11
.4	מכבי שעריים	6–8	10
.5	בית"ר רמלה	4–5	6
.6	הפועל בת־ים	5–2	6
.7	מכבי יפו	5–5	5
.8	הפועל חדרה	9–6	5
.9	הפועל לוד	4–3	4
.10	מכבי טמרה	3–2	4
.11	מכבי עמידר	9–6	4
.12	בית"ר נתניה	6–4	3
.13	הפועל יהוד	6–2	3
.14	הפועל חיפה	10–5	2

הצעות השבוע

שיטות מלאות

משחק	סולידי	הפתעות	הגיוני	לעשירים
1	1	2	1	1
2	1	1	1	x
3	x 1	2 1	x	2 x 1
4	2	1	x 1	2 x 1
5	x 1	2 x	x 1	1
6	2	x	x 1	2
7	2 1	x 1	2 1	2 x
8	2	2	2	2 x
9	2 x	x 1	x	2 1
10	1	2 1	x 1	1
11	2 1	x	2 1	2 1
12	1	2 1	x 1	1
13	x 1	2	x 1	2 1
14	1	2	1	2 x 1
שלשות	–	–	–	3
כפולים	6	6	8	4
טורים	64	64	256	432

שיטה מצומצמת

משחק	2 x 1	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	2 x 1	2	x	1	2	x	1	2	x	1
3	2 x 1	x	1	2	1	2	x	2	x	1
4	x 1	x 1	x 1	x 1	x 1	x 1	x 1	x 1	x 1	x 1
5	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
6	x 1	x 1	x 1	x 1	x 1	x 1	x 1	x 1	x 1	x 1
7	2 x 1	1	2	x	x	1	2	2	x	1
8	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
9	2 x 1	2	2	2	x	x	x	1	1	1
10	x 1	x 1	x 1	x 1	x 1	x 1	x 1	x 1	x 1	x 1
11	2 x 1	2 x 1	2 x 1	2 x 1	2 x 1	2 x 1	2 x 1	2 x 1	2 x 1	2 x 1
12	x 1	x 1	x 1	x 1	x 1	x 1	x 1	x 1	x 1	x 1
13	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
14	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

שלשות 5
כפולים 4
טורים מלא 3888
טורים בשיטה המצומצמת [illegible]

הוועד האולימפי האמריקני – 'הארגון של הארגונים'

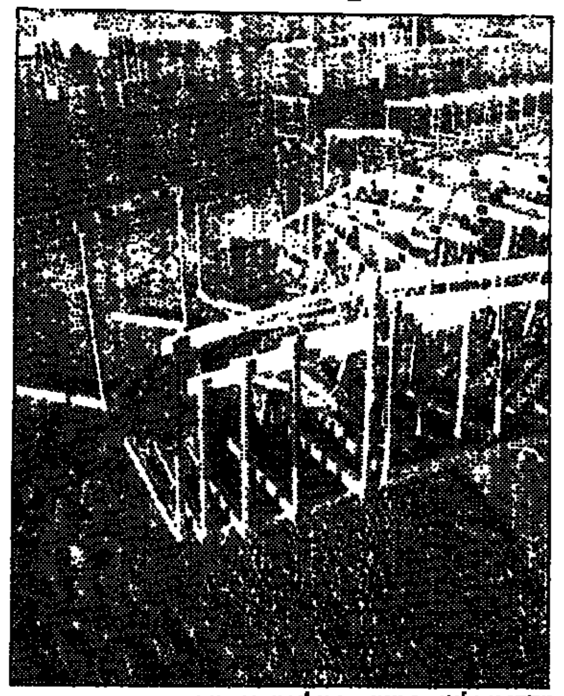

מתקן אתלטיקה מוזנח בקולורדו ספרינגס

מתקן החלקה אולימפי, עזוב, מוזנח והרוס – באתר משחקי החורף בלייק־פלאסיד

אלה המקטרים בהנאה רבה כל־כך על מחדלי הביורוקרטיה הישראלית – יאהבו בוודאי את הסיפור על הוועד האולימפי האמריקני ■ גוף ביורוקרטי ענק ומסורבל, החולש על 38 ועדים של ענפים שונים, ואשר מצליח, באופן עקבי למדי, לעשות את מירב הטעויות, במקסימום השלומיאליות ■ אם תשמעו על אולימפיאדת חורף המתוכננת להיערך באלסקה הרחוקה – מיד תדעו היכן נולדה ההחלטה

עפר שלח

O15 מיליון דולר. זה היה התקציב התפעולי של הוועדה האולימפית האמריקנית, לרבעון שהסתיים באולימפיאדת סיאול. אחוז וחצי מזה, 2.2 מיליון, הועבר לספורטאים אמריקניים, כתמיכה במאמציהם להגיע למשחקים. סכום זה נמוך מן הסכום שהוציאו 30 הוועדות המדוווחות לראשי הוועד לצרכי נסיעות, ארוחות ולינה.

הוועד האולימפי האמריקני הוא חלומם של אוהבי הביורוקרטיה. "אנחנו ארגון של ארגונים", אומרים ראשיו, ומתכוונים ל־38 הוועדים, המטפלים בכל אחד מענפי הספורט האולימפיים. אבל לא רק ועדים אלה מכונסים תחת המטריה הקרועה וההמבולבלת הזאת. גם הוועדים האולימפיים של כל אחת מ־50 המדינות, ארגוני הספורט האקדמאיים, ארגונים של ספורט נכים ואפילו ארגונים דתיים שונים, נוגסים מן העוגה. לא פלא שסעיף ההוצאה הגדול מכולם של הוועד הוא הוצאות ניהול, שגזלו מתקציבו 21 מיליון דולר, בארבע השנים האחרונות.

לא רק ארגון חסר לוועד, אלא גם כיוון מוגדר. "הפגישות שלנו מזכירות קרקס", אומר מייק ג'קי, נשיא ועדת ההתעמלות. "מישהו קם ומציע שניכנס לעסקי מכירת נקניקיות. שניים שלושה אנשים מנידים בראש, ולפני שמישהו יודע מה קורה, אנחנו מוכרים נקניקיות".

לידתו של הקרקס ב־1896, שנת חידוש המשחקים האולימפיים. ואולם ב־80 השנים הראשונות לקיומו, עסק הוועד בעיקר בבחירת המשלחת למשחקים ובשיגורה אליהם. ב־1976, לאחר שספורטאי ארצות־הברית ספגו מכה מן הסובייטים והמזרח־גרמנים במונטריאול, מינה הנשיא ג'רלד פורד ועדה רשמית לטיפול בעניין. הוועדה המליצה לחזק את הוועד האולימפי במעמד ובכסף. הקונגרס מיהר לאשר את עניין המעמד, אבל בעניין הכסף היה נלהב פחות. עד היום אין הוועד זוכה לשום תמיכה ממשלתית, ועליו לגייס כספים בעצמו.

הוועד המנהל של הוועד האולימפי, הגוף המחליט של הארגון מונה 90 אנשים. לגוף כה מסורבל קשה להחליט לאן ילכו חבריו לאכול צהריים, שלא לדבר על חלוקתם של 150 מיליון דולר. בשנים האחרונות נכשלו חבריו במשימתם העיקרית – הקצאת המשאבים לענפי הספורט הבודדים ולספורטאים המצטיינים. בצר להם, פנו הוועדים של כל ספורט למאמצי גיוס כסף משלהם. התוצאה הבלתי נמנעת היא ניגוד אינטרסים בין ועדים שונים, מלחמה על חסדיהם של ספונסרים ואף אי־סדרים פליליים, כמו אלה שבהם נחשדה ועדת ההתעמלות האמריקנית לפני המשחקים.

מקורות ההכנסה של גופים אלה הם ניכרים למדי. תרומות מחברות, המוכרות לצרכי מס בתשע ממדינות ארה"ב בלבד. הכנסות מזכויות שידור בטלוויזיה ותרומות אישיות של אזרחים בודדים. מקורות הכנסה עתידיים הם חוק, על־פיו יוכל הוועד האולימפי למכור מטבעות רשמיים של המשחקים, והסדר שיעניק לוועד האמריקני 10 אחוזים מהכנסות הוועד האולימפי הבינלאומי משידורי טלוויזיה (סידור הוגן, שכן רוב ההכנסה מטלוויזיה באה מן הרשתות האמריקניות). אבל כאמור, רק חלק קטן מהכנסות אלה מגיע לספורטאים עצמם. "אנחנו נותנים לכל ספורטאי עלית בין 7,000 ל־10,000 דולר לשנה", אומר רוברט הלמיק, נשיא הוועד. "הסכום צריך להיות לפחות 20 אלף דולר לשנה".

גם המתקנים האולימפיים של מדינת הספורט העשירה בעולם הם עלובים למדי. המרכז העיקרי שבבעלות הוועד נמצא בקולורדו ספרינגס, מקום גבוה במיוחד (2,000 מ') ורחוק ממרכזי האוכלוסיה. אין במרכז זה בריכת שחיה, מגרשי דשא או מתקנים לספורט חורף. יש בו רק אולם התעמלות אחד, שלעתים צריך לחכות חודשים כדי להשתמש בו. מרכז אימון שני נמצא במרקט, מישיגן. הוא סובל מחוסר שימוש ומהזנחה, שכן רק ספורטאים מעטים מוכנים לנסוע עד לשם כדי להשתמש בו. מרכז האימון לספורט החורף בלייק פלאסיד הוזנח מאז נערכה בו אולימפיאדת החורף ב־1984, וכיום נדרשים סכומים נכבדים כדי להחזיר אותו לכשירות. בהפגנה אופיינית של קוצר ראות, העמיד הוועד את מועמדותה של אנקורייג', אלסקה, לאירוח אולימפיאדת החורף ב־1994. אם תתקבל מועמדות זו ייבנה שם מרכז מפואר; הצרה היחידה היא שמרכז זה יהיה מרוחק כ־2,000 ק"מ מגבול ארה"ב.

הפתרונות הם פשוטים, עד כמה שמשהו יכול להיות פשוט במערכת כזו. למסד את הסיוע הממשלתי, מה שיאפשר לוועד להפחית את מאמציו המפוזרים לגיוס תמיכה ממקורות פרטיים; לפזר את הגופים המיותרים בתוך הוועד האולימפי ולבטל את הכפילויות בין הגופים השונים העוסקים בארגון המשלחות האמריקניות ובתמיכה בספורטאים; להפוך את מרכזי האימון למתקנים ספציפיים עבור ענפים מסוימים, שבהם יוכלו טובי האתלטים האמריקניים להתאמן יחד לקראת המשחקים; להעניק יותר כסף לספורטאים עצמם, מה שיחסוך מהם חלק מן הצורך להשתתף בכמה שיותר תחרויות כדי להרוויח כסף, ויאפשר להם להתכונן למשימה האולימפית ללא הפרעה.

עד שהדברים הללו ייעשו, ימשיכו הסובייטים והמזרח־גרמנים לנצח באולימפיאדות, וצופים ברחבי העולם ימשיכו לגרד את הראש, ולשאול בפליאה, איך מעצמת הספורט מס. 1 בעולם, לא מצליחה לייצר יותר אלופים. ■

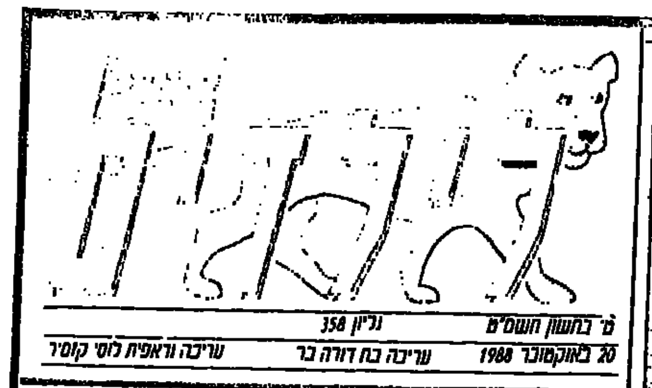

יש טיפות גשם? צילום: ראובן קסטרו

שלום שלום

…שלושים וחמש שנים התפרצה בא־
…קום אותה נגיף (וירוס) הפו־
…העם נקראת המחלה הקשה
…ילדים". חנגיפים תוקפים בעקר
…ומקרים מקימים גורמים לשתוק
…שונים בגוף, ומכאן בא למחלה
…גם מקרים רבים של מות התו־

…כאשר נודע כי שוב החלו
…לקפות.

…יש הבדל בין מגפת שנות הח־
…התפרצות המחלה כיום.
…של הילדים מחסנים נגד
…תינוקות. גם הקרובים
…בהשפעת חסון הפעו־

…בכל זאת פגעה המח־
…כל התושבים.
…להתפרצות המחלה היא המד־
…ביוב בצורה לא מסדרת
…ונגיפי השלין מתפשטים בע־
…לפעמים אדם בריא נושא
…שיגרמו לו נזק. הנגיפים יוצ־
…בהפרשות. אם הביוב לא תקין
…הדבקות.
…על החסון עלינו לנקט בכמה
…שמירה על הנקיון וחטוי
…ירקות ופרות.
…להקפיד ולרחץ היטב ובסבון

את ידיו אחרי כל בקור בשרותים כמו־כן לפני כל ארוחה!
לא לאכל פרי או ירק לא רחוץ בסבון או מחטא בחמר חטוי. זה נפוך לעזור לאמא לרחץ בסבון ובמי־חטוי את הפרות והירך קותו יש גם התרתיחים, ליתר בטחון, את מי השתיה.
נקוה שהתפרצות מחלת הפוליו תביא להס־דרת מערכות־הביוב בכל היישובים בא־רץ וכך יטהרו גם הנחלים המעטים שלנו ונעים יהיה לטיל בגדותיהם.
שלכם,

עמוס בר

זֶה סִימָן כִּי בָּא הַסְּתָו

כְּשֶׁמַּחְשִׁיךְ מֻקְדָּם הַיּוֹם,
וְהָרוּחַ מְנַשֵּׁב,
זֶה סִימָן כָּלִיכָּךְ בָּרוּר,
כִּי הַסְּתָו שׁוּב מִתְקָרֵב.
כְּשֶׁשָּׁמַיִם אֲפֹרִים,
וְחָצָב נָשָׂא פְּרָחָיו,
אָז הַכֹּל כְּבָר מְבִינִים,
עוֹד מְעַט יֵרֵד מָטָר.
כְּשֶׁנּוֹשְׁרִים עָלִים מֵעֵץ,
וְהָרְחוֹב כֻּלּוֹ זָהָב,
וְחֲלִיאַלִּי מִתְרוֹצֵץ,
זֶה סִימָן הַסְּתָו קָרוֹב.
זֶה סִימָן, זֶה סִימָן,
כִּי הִנֵּה נִכְנַס חֶשְׁוָן,
עִם הָרַחַשׁ שֶׁל הַמַּיִם,
עִם הַקֶּשֶׁת בַּשָּׁמַיִם,
עִם צְלִילֵי הַטִּיף־טִיף־טָף
וְנִיחוֹחַ שֶׁל הַסְּתָו.

מאשה קלו

דברי חכמה

"ראיתם את ג'ו, עוד לא עברה שנה מאז שהם עלו לארץ והם כבר חוזרים" - "לא היה להם אומץ להשאר" - "אז מה אם קשה פה מתגברים". מי שטוען טענות שכאלה כנגד ג'ו ומשפחתו חייב לפני כן להבין את הקשיים העומדים בפניהם.

"ויאמר ה' אל אברם לך לך מארצך וממו־לדתך ומבית אביך אל הארץ אשר אראך" זה לא כל כך פשוט. העוזב את ארצו מתנ־תק מהמראות, מהנופים, מהשפה בה הוא מדבר, חושב, חולם. הוא עוזב את מולד־תו - המקום בו נולד, בו עברו עליו שנות ילדותו.

"הנה כאן הייתי עובר בכל פעם שחזרתי מהגן. וזה הסלע שנראה לי כמו צוק ענק ואני כגבור גדול טיפסתי עליו".

הוא עוזב את בית אביו. את הרחוב בו היה הולך כשידו טמונה עמוק ביד החמה של אבא, את החצר של סבא וסבתא, ואת ביתו של הדוד בכפר.

אנחנו קשורים בחוטים לא נראים אל כל הדברים הללו שיחד מרכיבים את הארץ שלנו. ואם מישהו מחליט לעזוב את ארצו ולעבור אל ארץ אחרת הוא צריך לקרוע ולנתק את החוטים הללו. כשאני רואה עולה חדש אני מכבד אותו מאוד, כמה כוח נדרש ממנו לעזוב את הארץ בה גדל ולהגיע אלינו, וכמה קשה לו עכשיו. אני בטוח שלמרות שהוא מאוד אוהב את ארץ ישראל, הוא מתגעגע לפעמים לאר־צו הארץ. וכשאני שומע שג'ו ומשפחתו חוזרים לארצם, אני משתדל להזהר מלש־פוט אותם. מי יודע אם הייתי מצליח להת־גבר על אותם קשיים עליהם הם לא הצ־ליחו להתגבר.

משה מאיר

גלגלים באויר

שיחת טלפון קצרה: "כדאי לך לראות משהו מרתק ברמת־השרון!" כעבור שתי דקות, הרטם המכונית היה כבר בכוון, מצויד במצלמה, ניר ועט לכתב על משהו מפתיע.
כבר מרחוק והיתי את המקום, ראיתי ילד אחד מתעופף באויר, מתחלק על רמפה (מסלול החלקה) ושני מתעופף אחריו. המכונית נעצרה וגם הלב שלי נעצר לשניה, כשראיתי שני ילדים מתחלקים על סקטבורד במורד לוח דיקט, צוברים מהירות ותופו עולים בצד השני.
בהתחלה היה נדמה שזה מסכן, אבל אחרי 10 דקות ראיתי שזה כיף עצום, ותור גדול של ילדים מחכה להחלקה מפתידה.

היזמה היתה של שלושה נערים: אורי שילה, כבן 18, רן לבנה, בן ה־16, ורם ארסט, בן ה־15, כלם מרמת השרון. הם החליטו, שבמקום להסתכן בהחלקה על הסקטבורד בכבישים, כדאי לבנות מתקן החלקה וכך למשך את הילדים. אמרו ועשו. ההורים של אחד מהם נדבו את חצרם היפה, הילדים כסחו את הדשא, ישרו את הקרקע והכשירו את המקום.

כדי להתקין עליו את הרמפה, השיגו כמה פלטות רחבות של דיקט, טופפו אותן היטב לשפוע של 85 מעלות ויצרו הזדמנות נהדרת להמראה לגבה, ועם פלטה סביבית. עד שנוחתים על הרמפה, יש זמן קצר למחשבה על התרגיל הבא. ישנם תרגילים פשוטים למתחילים, אך כפי שהתצינו לי, יש גם כאלו שלהם דרוש אמץ־לב של ממש ושבהם צריך להיות מאמן היטב, כמו למשל: ששני שליש מהסקטבורד באויר ורק שליש ממנו נוגע בשולי הרמפה וממצב כזה להחליק שנית.

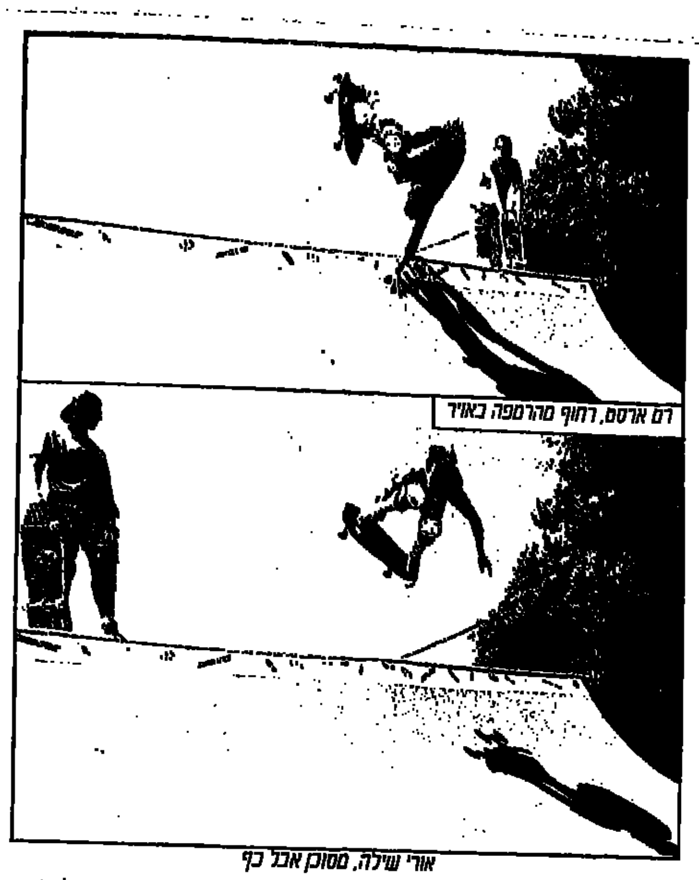
דם ארסם, רחוף מהרמפה באויר

אורי שילה, מסוכן אבל כף

תאמינו לי שגם למסתכל וגם למחליק הנשימה נפסקת לרגע.
אחרי חדשים נעשים ממחים בהחלקה והאתגר משתלם, כי אז מתחיל הכיף. כשנכנסים עמק לתוך העניין, מגלים שהעסק לא זול להורים: צריך קסדות, מגני־רגלים ועוד אביזרים. אך ישנם מחליקים גם בלי.
זה מה שיש וזהו.
סדר ההחלקה פשוט: שנים מחליקים ב־הרמפה, אחד בימין ואחד בשמאל וכו' שנופל מתחלף עם הבא בתור, וכן ה־ההזדמנות לכל הילדים להפגין את יכלתם. הילדים הממחים אומרים, ק־שירצה הם ילמדו אותו להחליק.
עקר משאת־נפשם של המחליקים הותיקים לבצע את התרגיל המסכן ליציאה מהרמפה, לעשות שני סבובים באויר ולנחות. נכון, קשה מאד, אבל הרבה החלקות יבא הנסיון והם יעשו זאת.
לפני כשנה וחצי התחילו לבנות את הרמפה והיום יש כונה להכנס חוק לכן הענין ולהגביה את המשטח לקף מ־ ואז המתחזה יהיה עוצר נשימה עד יותר. מכל מקום, תבא הברכה על הילדים היוזמים רם, אורי ורן, הם בהחלט הצל־להוריד הרבה ילדים מהכביש הסכן ולהפנותם לאפיק חדש, תחרותי ומ־ ואם הספורט הזה לאולימפיאדה, אז כבר יש חלוצים.

שמואל אוליצקי

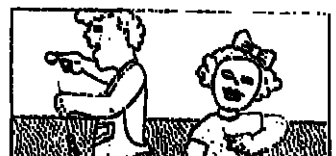

יוצרים

הבריון המקשקש

עוד מעט יתחילו לנשב רוחות הסתיו, ויחד עמן יתחילו לעופף הניירות, על שלחן הכתיבה שלנו. בואו נרסן אותם בזמן, ונכין לנו מישהו חזק, שישמר את כל "המעופפים" למיניהם במקום.
הוא יהיה חזק, היצור הזה, ומקשקש... והוא יעמד איתן בפני כל רוח.
אנחנו נכין לנו "בריון" כבד מכדור ממלא בחפצי־מתכת שונים!
מלאכת היצירה תתחיל באסוף כל החפצים הקטנים והמתכתיים שאין להם שמוש, כמו מהדקים מקלקלים, מהדקים ישנים, מטבעות ועירות שיצאו מן המחזור, ועוד חפצים מסוג זה (בתנאי שאינם חדים).
עתה, נשיג לנו כדור־גומי ישן וחלול, שעבר אינו "קופץ" כמו שצריך. נגזר בו (בזהירות) פתח קטן ונמלא אותו בכל השפע המתכתי שאספנו.
בשלב הבא נסגר את הפתח בעזרת סרט דביק או פשוט – "פלסתר" רגיל, ועליו נוסיף ונדביק ציצת־שערות עשויות מחוטי צמר צבעוני. נמשיך ונדביק "פרצוף" אותו נצור מ"מטבעות־עינים", "מהדק־אף", "סכת־פה" ועוד, כיד הדמיון הטובה עלינו.
אכן, לפנינו יתיצב עד מהרה ראש־ברזל כדורי ומקשקש, שיודרז להתישב על השלחן ולשמר על כל הניירות שלנו.

רוני לרנר

משחקים

פוליארם: יצרן אורדע – נירים צבעוניים לגיל הרך (מחיר לאריזה של 6 נירים 6 ש"ח)

לב אדום ונשיקה צהובה

אתמול נכנסתי לחדר של אחותי. סתם לראות מה חדש בארגז הצעצועים שלה. לא מצאתי שם הפתעות גדולות שיכלו לעניין אותי.
בצד, מכוסה בטלפון־מדבר, ראיתי משהו שדומה למסמרים צבעוניים גדולים.
אמרתי לעצמי בשקט: הנה, אמא קנתה לה משהו חדש ואותי שכחה. בלי שאף אחד יראה פתחתי את החבילה ובמקום מסמרים מצאתי שם חבילת נירים צבעוניים שכיף להחזיק אותם ביד כי הם חלקים כאלה ונעימים ומותאמים לכף היד, והכי חשוב הם מציירים חלק וחזק, בלי ללכלך. ממש כיף.
איך אני יודע? ציירתי לאחותי על נייר גדול לב אדום ונשיקה צהובה ורצתי מהר לאמא לבקש גם בשבילי חבילת צבעים.

בן פורת

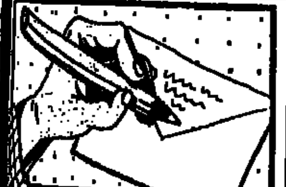

כך להתכתב

דליה מוסקוביץ בת 11. רחוב סעדיה פז 22. שערי־עליה חיפה. בנים/ות 11־13. תחביבים: ריקוד, כדורסל, רדיו, טלוויזיה.
תגית ארליך בת 11. דרום אפריקה ארגנטינה. מעונינת להתכתב עם בנים ובנות בגיל 11־13 על כל נושא. תחביבים: ירדנה ארזי, כף, מסיבות וקריאה. כתובת: CORRIENTES 4643 11־A, 1105 BUENOS AIRES, ARGENTINA.
ציפי איזנברג רחוב לוין אפשטיין 44 בת 12, תחביבים: אדם, ירדנה, ברכה.
תמר צורף 1/2 10 ת.ד. 2182, רחובות. מיקוד: 76121 רוצה להתכתב עם בנים בנילאי 10 ומעלה על הכל.
ציפי חוטבשוילי אוור ד' רחוב קרן היסוד 3073/22 אשדוד.
ליאת ברנר בת 13, קרן היסוד 49 רמת־ מעונינת להתכתב עם בני 13־14.
רננית סגל, רחוב לבונטין 28 ראשל"צ להתכתב עם בני 12־13.
איריס שני דרך לוד 156 ת"א. מיקוד: 67291. מעונינת להתכתב עם בנים/ות תחביבים: ירדנה ארזי, אסטרולוגיה, קריאה בקפה, דרמה, מיסטיקה ועוד.
דיאנה פטר – בר אילן 20 בת־ים מיקוד: 59572. זמרים, שחיה, בילויים.

כל מי שמעוניין לשלוח את כתובתו אלינו, מתבקש לכתוב על גבי גלויה בלבד. ולשלוח לכתובת: "מעריב לילדים" קרליבך 2 תל־אביב, למדור כך להתכתב.

מתנת יום הולדת

לילי הפרה חגגה את יום הלדתה, זר גדול של פרחי שדה שמה לראשה וחכתה לאורחים שיבואו לבקרה.
אורחים רבים הזמינה לילי הפרה: את הפקן מימין נושי הכלב, את השכנה משמאל לולו התרנגולת, את החבר הכי טוב קלה כרבל התרנגול, ואת הילד החביב רמי.
האורחים הגיעו ובידם מתנות ליום הלדת.
נתת עמדה לילי הפרה וקדמה את אורחיה.
"מזל טוב", מזל טוב", אמרו האורחים.
"ברוכים תהיו, ברוכים תהיו", ענתה לילי במאור פנים.
"מה הבאתם לי במתנה?", שאלה הפרה מנ סקרנותה.
"קודם היא צריכה להכניס אותנו ולהזמין אותנו להתכבד", לחשה לולו התרנגלת לכרבל התרנגול.
"כן, כן, את צודקת בהחלט. כך לא מקבלים באורחים", הסכים עמה כרבל התרנגול.
"קשט, קשט", לחש נושי הכלב, "היא טו תשמע אתכם".
הנה את מתנתו, חבילה גדולה קשורה בסרט אדום והביא ללילי הפרה.
פתחה לילי את המתנה ועקמה את חטמה.
אמנם אמרה "תודה רבה" בקול, הבחין נושי כי לילי אינה שמחה כלל במתנתו.
שבועיים חשב נושי מה לקנות ללילי הפרה, הוא רצה מאד לשמח את לבה.
הוא חשב מה הדבר שהיה הכי משמח אותו ביום הלדתו ואז קפץ ואמר:
"עצמותו חבילה של עצמות היו משמחות אותי ביום הלדתי". נושי, הכלב, אהב מאד לכרסם עצמות.
אסף נושי עצמות רבות, ארז אותן בחבילה, קשר בסרט אדום והביא ללילי הפרה. אך היא, כלל לא שמחה במתנתו.
אחריו הגיע כרבל התרנגול, ובזנבו קופסה קשורה בסרט ירק. פתחה לילי את הקופסה, הביטה פנימה ובקול נמוסי אמרה: "תודה רבה", אך כרבל ראה כי היא סתם אומרת ובכלל אינה שמחה במתנה. בקופסה היו שורות שורות של זרעונים. כרבל אוהב זרעונים הוא חשב, כי אף לילי תשמח בהם.
אחריו הגיע רמי הילד. "במתנתי ודאי תשמח לילי", אמר רמי ללולו התרנגלת. "כל ילד היה שמח במתנה כזו".
פתחה לילי, הפרה, את המתנה הקשורה בסרט סגל, ונענעה אזניה כאומרת, "לא, לא", ושתי דמעות גדולות היו בעיניה.
רמי קנה לה בונבוניירה גדולה והוסיף חפיסת שוקולד. וכי מי לא היה שמח במתנה כזו, חשב רמי. נעצב ועמד בצד.
בקפיצות קלות התקרבה לולו התרנגלת ובידה חבילה גדולה ארוזה בסרט צהב. פתחה לילי את מתנתה של לולו התרנגלת ואורו עיניה. בהתלהבות אמרה "תודה רבה", באמת תודה רבה", איך ידעת שמתנה כזו כליכך תשמח אותי?".
"ימים רבים התבוננתי בך", ענתה לולו, "ראיתי כי את הולכת עד לקצה המרעה לחפש עשב ירק ורענן. הבנתי כי הדבר האהוב עליך מכל, הוא עשב ירק וטרי. ואז אספתי הרבה עשב טרי, ארזתי בחבילה והנה היא לפניך", סימה לולו התרנגלת והשפילה את זנבה.
טעמה לילי הפרה מן העשב הירק, הגיעה שפתיה בהנאה: "אכן מה טעים הוא העשב". אחר קראה לאורחים: "בואו, בואו, בואו כלכם והתכבדו מן העשב הירק והרענן".

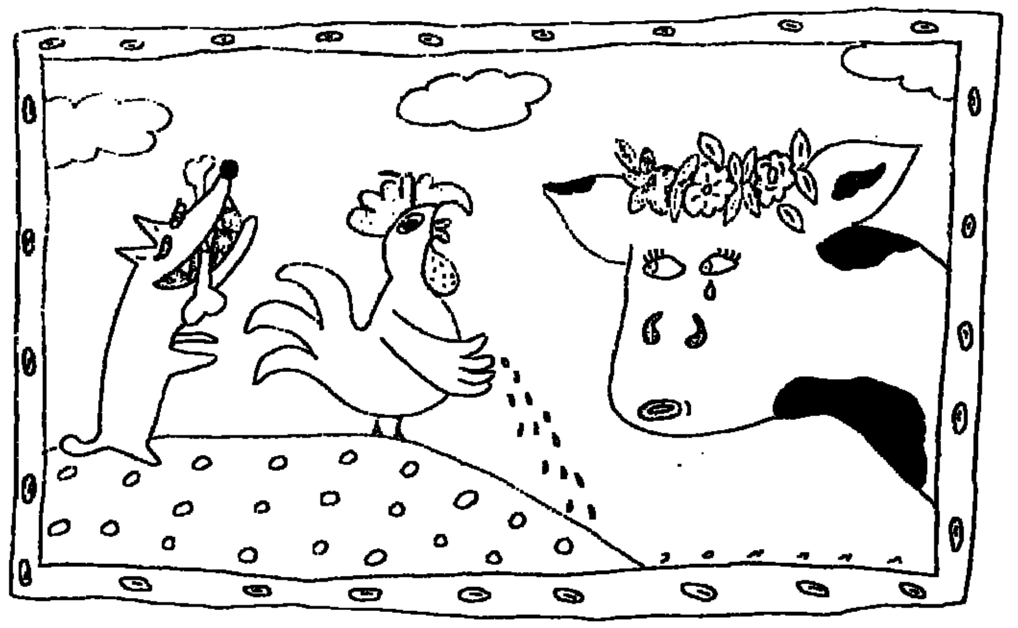

איור תמר מסר

חנה בר

שירי שטות

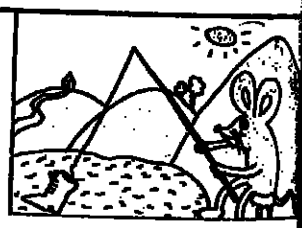

אלו כל הימים היו ים אחד
איזה ים גדול זה היה!
אלו כל העצים היו עץ אחד
איזה עץ גדול זה היה!
אלו כל הגרזנים היו גרזן אחד
איזה גרזן גדול זה היה!
אלו כל האנשים היו לאיש אחד
איזה איש גדול זה היה!
ואלו לקח האיש הגדול
את הגרזן הגדול
וכרת את העץ הגדול
אל תוך הים הגדול
איזה כום גדול זה היה!

מתוך הספר "אמא אווזה" בהוצאת סורן

איור: הנה ארלן

ורד והדברת

התדעו מה יש לורד?
לא שפעת, לא חזרת.
יש לה מחלת־דברת:

מן הבקר עד הערב
מדברת היא בלי־הרף.
שאלות אין־קץ שואלת:
למה כך ולא אחרת?
מדברת, מדברת
ואת פיה לא סוגרת.
וכלם אומרים: "הפסיקי!
נוחי קצת ואל תציקי".

"אך קשה", כך היא אומרת,
"להפסיק את הדברת".

יום אחד נכנס אורח,
דוד אריה, מאד שמח.
ושיקה נתן לורד
וצייר לה במחברת
פרפרים שטים במים.
ורד אז פקחה עינים
וסגרה מיד את פיה.
עפרונות – צבעים הביאה.
וקיסים ציירה באחו
וילדיה על שפת הנחל.

וכל זאת עשתה בשקט,
בלי דברת, בלי פטפטת.
מן היום ההוא והלאה
הדברת נעלמה לה.

מרים חרותי

קוראים כותבים

אני מאמין

יש מאמינים כי מוצא האדם מפינגוין –
העוף
יש המאמינים כי אדם מוצאו מהקוף,
יש מאמינים כי הדג הוא אבי האדם –
דג היבשה, שהתפתח ונהיה חכם
יש המאמינים כי אדם צאצא הוא
לאדם הראשון,
שוכן מערות, פרא שעיר, אדם קדמון,
אך תמיד היה אדם, חכם, זקוף ועליון
יש מאמינים כי מה שיש כבר היה, ואין
כל חדש
אולי היום קצת שונה, אבל לא חדש
ממש
יש מאמינים באלילים, שדים ורוחות

יש מאמינים באל אחד ובטרפה דתות
אני מאמין שהבורא יתברך שמו
הוא בורא לכל הברואים ואב לישראל
עמו

ברק לוי בן 8½
כיתה ג' בית ספר "חורי"
רמת השרון